

Nieuwsbrief

VERENIGING VRIENDEN VAN HET BEATRIXPARK

<p>TOEGANGSPRIJS f 3.15 incl. 20% bel. op verma- kelijkheden en 14% b.t.w.</p> <p>FLORIAD E AMSTERDAM 1972 30 maart tot en met 1 oktober openingsuren van 9.30—22.30 uur</p> <p>Pers. boven 65 jaar Groepsbezoek (tenminste 20 personen)</p> <p>EENMAAL GELDIG Ongeldig bij verlaten van het terrein</p> <p>Controlestrook 972020</p>	<p>TOEGANGSPRIJS f 3.15 incl. 20% bel. op verma- kelijkheden en 14% b.t.w.</p> <p>FLORIAD E AMSTERDAM 1972 30 maart tot en met 1 oktober openingsuren van 9.30—22.30 uur</p> <p>Pers. boven 65 jaar Groepsbezoek (tenminste 20 personen)</p> <p>EENMAAL GELDIG Ongeldig bij verlaten van het terrein</p> <p>Controlestrook 972020</p>	<p>TOEGANGSPRIJS f 3.15 incl. 20% bel. op verma- kelijkheden en 14% b.t.w.</p> <p>FLORIAD E AMSTERDAM 1972 30 maart tot en met 1 oktober openingsuren van 9.30—22.30 uur</p> <p>Pers. boven 65 jaar Groepsbezoek (tenminste 20 personen)</p> <p>EENMAAL GELDIG Ongeldig bij verlaten van het terrein</p> <p>Controlestrook 972020</p>
<p>CONTOLE 002001</p>	<p>CONTOLE 005003</p> <p>FLORIAD E AMSTERDAM 1972 30 MAART t.a.m. 1 OKTOBER OPEN 9.30—22.30 UUR</p> <p>EXPO-CARS - RETOUR</p> <p>KIND 3-14 JAAR 1,-</p> <p>Hedruk verboden. Op verlangen te maken De Floriade is niet aansprakelijk voor schade en bezitten waar ook ondervonden.</p>	<p>CONTOLE 005003</p>
<p>CONTOLE 050003</p>	<p>FLORIAD E AMSTERDAM 72 30 MAART t.a.m. 1 OKTOBER OPEN 9.30—22.30 UUR</p> <p>PANORAMAGONDELS</p> <p>VOLWASSENEN 1.50</p> <p>Hedruk verboden. Op verlangen te maken De Floriade is niet aansprakelijk voor schade en bezitten waar ook ondervonden.</p>	<p>CONTOLE 050003</p>
<p>TOEGANGSPRIJS f 1.25 incl. 20% bel. op verma- kelijkheden en 14% b.t.w.</p> <p>FLORIAD E AMSTERDAM 1972 30 maart tot en met 1 oktober openingsuren van 9.30—22.30 uur</p> <p>Scholieren Groepsbezoek (tenminste 20 personen in schoolverband)</p> <p>EENMAAL GELDIG Ongeldig bij verlaten van het terrein</p> <p>Controlestrook 972021</p>	<p>TOEGANGSPRIJS f 1.25 incl. 20% bel. op verma- kelijkheden en 14% b.t.w.</p> <p>FLORIAD E AMSTERDAM 1972 30 maart tot en met 1 oktober openingsuren van 9.30—22.30 uur</p> <p>Scholieren Groepsbezoek (tenminste 20 personen in schoolverband)</p> <p>EENMAAL GELDIG Ongeldig bij verlaten van het terrein</p> <p>Controlestrook 972021</p>	
<h2>Floriade Amsterdam</h2>		<h2>30/3-1/10-1972</h2>
<p>TOEGANGSPRIJS f 4.50 incl. 20% bel. op verma- kelijkheden en 14% b.t.w.</p> <p>FLORIAD E AMSTERDAM 1972 30 maart tot en met 1 oktober openingsuren van 9.30—22.30 uur</p> <p>Volwassenen Groepsbezoek (tenminste 20 personen)</p> <p>EENMAAL GELDIG Ongeldig bij verlaten van het terrein</p> <p>Controlestrook 972019</p>	<p>TOEGANGSPRIJS f 4.50 incl. 20% bel. op verma- kelijkheden en 14% b.t.w.</p> <p>FLORIAD E AMSTERDAM 1972 30 maart tot en met 1 oktober openingsuren van 9.30—22.30 uur</p> <p>Volwassenen Groepsbezoek (tenminste 20 personen)</p> <p>EENMAAL GELDIG Ongeldig bij verlaten van het terrein</p> <p>Controlestrook 972019</p>	<p>TOEGANGSPRIJS f 4.50 incl. 20% bel. op verma- kelijkheden en 14% b.t.w.</p> <p>FLORIAD E AMSTERDAM 1972 30 maart tot en met 1 oktober openingsuren van 9.30—22.30 uur</p> <p>Volwassenen Groepsbezoek (tenminste 20 personen)</p> <p>EENMAAL GELDIG Ongeldig bij verlaten van het terrein</p> <p>Controlestrook 972019</p>

INHOUD

2 Van de redactie	10 Het Beatrixpark en de Floriade 1972	28 Co-creatiebijeenkomsten
3 Van de voorzitter	22 Ontmoetingen in de Artsenijhof	30 Bijen in het Beatrixpark
4 Zuidas	23 Een nieuw Parkgebouw	30 IVN-wandeling
6 Dossiers, dossiers.....	25 Burgerinitiatief	31 Reden genoeg voor een bezoek
7 De Artsenijhof	26 Relatie met een Zeemeermin	32 Op naar de 1200
8 Groene Boekje	27 Van de Penningmeester	
9 Drie Saliesoorten	27 Ledenadministratie	

VAN DE Redactie

ELODIE LUINGE

Als we ons over de samenstelling van de Nieuwsbrief buigen, is er altijd een aantal onderwerpen waarover we denken: nog even wachten, straks weten we meer. Nog even, eerst dingetjes nog mailen, misschien daar nog iets vragen, dan hebben we echt het laatste nieuws. Totdat gewoon de datum daar is om de kopij af te hebben. Hierbij dan dus de laatste, nou ja, dat hoop ik dan, stand van zaken over zaken die spelen:

bomenbordjes

Nog steeds? hoor ik u denken, die bomenbordjes daar hoor ik ze al drie jaar over! Klopt. Het duurde gewoon onnodig lang voordat wij en het stadsdeel elkaar op de goeie manier gevonden hadden. Maar nu zit er toch echt schot in! Onze vaste adviseur, Henk Wolters, heeft met de bomenadviseur Nico Hoogland van het stadsdeel nu voor 150 verschillende bomen bepaald dat die een bordje krijgen. Alle 150 worden ze op dit moment ingevoerd in het computersysteem van Groenvoorziening, zodat precies bekend

is welke boom waar staat en welk bordje er op moet. Die lijst is zo goed als af. De offerte voor de bordjes is binnen. Het geld is beschikbaar. Het is nu een kwestie van de praktische afwerking om die dingen bij elkaar te brengen. En dat gaat misschien wel lukken voor het einde van het jaar. Op de foto kunt u zien wat voor type bordjes het zullen worden: met twee elastieken zitten ze vast, dat is de meest boomvriendelijke manier.

ingangen

In haar algemene overzicht komt Marleen Munniksma hier ook op terug: het is geen parkbezoeker ontgaan, die hardstenen palen die ineens bij de ingangen verrezen. De meningen zijn verdeeld, laten we het daar op houden.

Het laatste nieuws hierover: de beplanting wordt er nu in gezet; en een aantal gemaakte fouten worden hersteld. Een van de dingen die nog gebeuren moeten: er stond bij de ingang in het midden van de Beethovenstraat plots een raar hekwerk voor het bruggetje, dat daar volgens de planning niet hoorde te staan. Die ongevraagde fietssluis zal weer weggehaald worden. Over de hoofdingang bij de C. Dopperkade is het laatste woord nog niet gesproken, omdat daar de bewoners een parkeerplaats zagen verdwijnen. Een oplossing is nog niet bekend.

En verder bericht het stadsdeel dat onder meer: “(..er moet nog op) diverse

plaatsen werk uitgevoerd worden aan de beplanting. Er wordt nog gesnoeid, nieuwe beplanting aangebracht en bij de ingang bij de havenkom van de RAI worden bomen geplant. Al deze werkzaamheden worden nog dit jaar uitgevoerd maar dat zal op zijn minst tweede helft november worden.”

Het Groene Boekje

Willem Smit beschrijft in deze Nieuwsbrief de nieuwe editie van deze uitgave. Wat hij natuurlijk niet kan doen, is zichzelf daarvoor bedanken. Dat doet het bestuur dus hierbij! Willem, zonder wie de vrijwilligers niet al die jaren de huidige staat van de Artsenijhof noch dit Boekje tot stand hadden kunnen brengen, is inmiddels afgetreden als bestuurslid. Maar hij waakt nog altijd over de Artsenijhof.

Het Bestuur bedankt daarnaast Karin Kracher voor de prachtige foto's, José Deckers voor het opstellen van de teksten, en Julie Overberg voor al het werk dat zij in de vormgeving heeft gestoken. Vrijwilligerswerk in optima forma! En dat prachtige resultaat is nu tegen de echte kostprijs beschikbaar.

Jubileum Beatrixpark 2013

Het bestuur heeft prachtige plannen voor de viering van het jubileum. Daarvoor is subsidie aangevraagd bij IAmsterdam 2013. Uitsluitel hebben we nog niet, dat komt pas na 17 december. Zodra daar meer over bekend is, zullen we dat berichten.

Redactie Nieuwsbrief: Mw. M.J.K. Louisse, Mw. E.E. Luinge, Mw. M.J.C. Deckers, Mw. L. Lesterhuis

Vormgeving: Mw. J.M. Overberg

Foto's: O.D. Overberg, Mw. K. Kracher, J. Louisse

Druk: Palteam Duiwendrecht

De in de Nieuwsbrief vertolkte meningen verwoorden de meningen of ervaringen van de schrijvers. Men kan er niet van uitgaan dat dit ook de gevoelens zijn van het bestuur van de Vereniging, tenzij dit uitdrukkelijk is vermeld.

VAN DE Voorzitter

MARLEEN MUNNIKSMA

Een hele rustige zomer heeft het bestuur niet gehad. We werden opgeschrikt door de totaal andere aanpak en uitvoering van de “hernieuwde” ingangen van het park bij o.a. C. Dopperkade, Diepenbrockstraat en Herman Heijermansweg. Vele malen had het bestuur met de plannenmakers van het stadsdeel gesproken over de verbetering van de ingangen van het oude deel van het park.

Wij waren zeer enthousiast over de prachtige gemetselde muurtjes in Berlagestijl die in het ontwerp stonden dat bij Dagelijks Bestuur en de Raad zou worden ingediend. De uitvoeringskosten bleken echter te hoog en de plannen werden aangepast. Nog eenmaal kregen wij in een overleg een schets te zien van een andere oplossing voor een bepaalde ingang, waarbij de muurtjes vervangen waren door een rij paaltjes – op de tekening bruin gekleurd. Omdat wij daarna niets meer hoorden namen wij zonder meer aan dat de bezuiniging nog verder was doorgevoerd en dat er voorlopig niets aan de ingangen zou veranderen.

Groot was dus onze verbazing toen wij zagen dat er stevige granieten zuilen werden neergezet. Navraag leerde dat dit dus die paaltjes bleken te zijn, die bruin waren ingetekend op het schetsontwerp. Mooi of lelijk? De meningen waren en zijn zeer verdeeld, zowel binnen het bestuur als bij toevallige passanten die wij naar hun mening vroegen. We deden een rondgang met de wethouder en de verantwoordelijke ambtenaren. Vanuit het stadsdeel kregen wij toen opnieuw de verzekering dat het aanzicht met nieuwe aanplant van o.a. rozen echt heel fraai en passend bij het park zou worden. Voor de Cornelis Dopperkade hebben wij een aanpassing van de ingang voorgesteld.

En de buurtbewoners willen hun parkeerplaats terug. Ook is het nog de vraag of de fietssluisen – hekjes of paaltjes - teruggeplaatst moeten worden. Deze dienen om fietsers (scooters!!) te weren van paden waar zij niet mogen komen. Maar die fietssluisen schijnen vooral hinderlijk te zijn voor slechtzienden en mensen met rollators, invalidenwagentjes en kinderwagens. De fietsers en scooters glijpen er gewoon langs.

Wij pleiten al jaren voor een betere handhaving in het park, met name op tijden dat de overlast van bijv. scooters het grootst is: dus na schooltijd en in de weekenden. Maar daarvoor schijnt nooit genoeg geld of mankracht te zijn. Fietsroutes spelen een erg belangrijke rol in het park. Dat bleek toen de gemeente voorstelde om in verband met de bouw op kavels 3 en 5 (twee kantoren naast het nieuwe St Nicolaaslyceum) de fietsroute richting de onderdoorgang (Beethovenstraattunneltje) definitief te verleggen naar de Prinses Irenestraat. Onveilig en onverstandig vonden de buurtbewoners en de Fietsersbond. De route naar het tunneltje wordt intensief gebruikt en moet niet geblokkeerd worden door bebouwing, waardoor er omgefietst moet worden. Tijdelijk omfietsen kan, maar definitief omfietsen werd en wordt keihard afgewezen door velen.

Voor het park is het belangrijk dat de route op een logische wijze door het park getrokken wordt, liefst zoveel mogelijk gebruikmakend van bestaande paden. Dat het onmogelijk wordt gemaakt om hard te rijden. Dat er geen olifantenpaadjes ontstaan omdat men onlogische hoeken wil afsnijden. Dat er niet op de voetpaden wordt gereden. Weer die handhaving dus!!

Wie regelmatig in het park komt heeft

Bestuur Vereniging Vrienden van het Beatrixpark

Voorzitter

Mw. H.Th.C. Munniksma
Stadionweg 21,
1077 RV Amsterdam
020 676 2643

Secretaris

Mw. M.J.K. Louisse
W. Pijperstraat 35,
1077 XL Amsterdam
020 662 0227

Penningmeester

Mw. B. van Helden-Pathuis
H. Gorterstraat 27,
1077 WE Amsterdam
020 662 4100

Leden

Mw. E.E. Luinge
Michelangelostraat 87,
1077 BZ Amsterdam
020 664 3200

Mr. A.A.M. Hesseling
Titiaanstraat 40,
1077 RK Amsterdam
06-22791346

Mw. A.M. Raukema
Sloestraat 9,
1078 BE Amsterdam
020 671 3497

Secretariaat Vereniging

Mw. M.J.K. Louisse
W. Pijperstraat 35,
1077 XL Amsterdam
020 662 0227
allegro@xs4all.nl

Website

www.vriendenbeatrixpark.nl
beatrixpark@hotmail.com

Bankgiro

4295262

gezien dat er inmiddels hard gewerkt wordt aan het nieuwe parkgebouw bij het kinderbadje, waar o.a. nieuwe (en meer) toiletten in komen en een ruimte voor de beheerder van het badje. Ook zal er een plekje komen voor het gereedschap van de vrijwilligers van de artsenijhof.

Het Muziekfestival – gepland voor de eerste zondag in september – ging dit jaar weer niet door. Wij betreuren dat zeer en hopen volgend jaar, wanneer het park 75 jaar bestaat, een mooie dag in het park te organiseren, met muziek en parkgerichte activiteiten. De eerste plannen liggen er (subsidie

is zelfs aangevraagd) en als alles goed gaat wordt eind mei deze verjaardag gevierd. Wij gaan er van uit dat het parkgebouw dan klaar is, dat de ingangen inderdaad fraai beplant zijn, dat alle bomenbordjes op de bomen hangen, dat alle fontein sproeien, dat het zonnetje schijnt...

Over deze en alle andere zaken waar het bestuur zich in de afgelopen periode mee bezig hield leest u ook elders in dit nummer. Evenals over zaken waar wij in de komende winterperiode over zullen spreken.

Zo dus niet

Nieuwe hoofdingang Diepenbrockstraat

Zuidas

MARLEEN MUNNIKMA

Inmiddels zal bij iedereen bekend zijn dat de A10 tussen Beethovenstraat en Amstelveenseweg ondertunneld gaat worden, het zgn. Zuidasdok. Het oorspronkelijke plan voorzag in een tunnel vanaf achterzijde RAI met uitbreiding van het groen richting Buitenveldert. Inmiddels is de tunnel ingekort en gaat de A10 pas ongeveer 100 meter ten oosten van de Beethovenstraat onder de grond. Voor het park betekent dit dat het verkeerslawaaï toch via de tunnelmonden hoorbaar zal zijn en omdat trein en metro ook bovengronds blijven rijden over het hele traject zal ook dat overlast geven

in het park, net als de uitlaatgassen. Wij hebben voorgesteld om te bekijken of het mogelijk is om het lawaai en de stank via klaterende fontein en watervallen – die dan in de nieuwe waterpartijen kunnen worden aangelegd – enigszins te camoufleren.

De eindsituatie ziet er best wel aardig uit, met een doorgaande Noord-Zuid-fietsroute onder de snelweg door – zo ongeveer ter hoogte van de vuistenheuvel – en een tunnelmond met bogen eroverheen, waar het verkeer onderdoor rijdt, de tunnel in (of uit, aan de

Buitenveldertzijde). Op de tunnel zelf kan niet gebouwd worden, daar zal o.a. aan de noordzijde – dus tegen het park aan – een langzaam-verkeersroute (voetgangers/fietsers) worden aangelegd tot aan de stationsingang. En aan de zuidzijde een busstation en metrohaltes.

Hele mooie plaatjes, maar daar moeten we het voorlopig mee doen, want eerst zal er jarenlang heel veel overlast zijn van de enorme bouwput van de tunnel.

Wij hebben er altijd op aangedrongen dat het park niet als bouwterrein mag worden gebruikt, maar nu de aanleg dichterbij

komt wordt het steeds duidelijker dat er ruimte gemaakt moet worden langs de A10 voor een bouwweg, breder dan het huidige talud. We pleiten ervoor om deze bouwweg vanuit het park 'onzichtbaar' en 'onhoorbaar' te maken door een soort geluidswal op te werpen van materialen die vrijkomen wanneer er delen van het terrein van het St. Nicolaaslyceum worden afgegraven voor extra waterberging. Dat kan een soort langgerekte hoge korf zijn van stevig gaas waartussen (schoon) puin, zand, aarde etc. wordt gestort en waar men de natuur haar gang laat gaan – en misschien met een beetje hulp – door e.e.a. te laten begroeien.

Alvorens het lyceum gesloopt wordt zullen er eerst nog twee manifestaties plaatsvinden:

- Van 23 november tot 2 december zal de Kunstvlaai: *InExactly This* gehouden worden. Ruim 70 vernieuwende kunstenaars zullen in de gangen en klaslokalen van het SNL hun werk laten zien.
- In de D-vleugel van het gebouw zal Marjan Teeuwen op heel spectaculaire wijze een soort kijkdoos creëren, waar het publiek in maart 2013 van kan genieten. Daarna gaat alles definitief tegen de vlakte en kan een nieuw parkdeel worden gerealiseerd conform de afspraak Groen voor Rood uit het Uitvoeringsbesluit van 2007.

Over de inrichting daarvan – en over de inrichting van het tijdelijke deel, waar in de toekomst bebouwing zal komen, werden drie bijeenkomsten gehouden, de zogeheten **Cocreatie-sessies**, waar met belanghebbenden, gebruikers, buurtbewoners en een vertegenwoordiging van onze vereniging een inventarisatie werd gemaakt van de wensen en mogelijkheden.

Inmiddels heeft de school het nieuwe gebouw betrokken en zal er ook spoedig aangevangen worden met de bouw van de parkeergarage op het terrein naast de nieuwe school, waar later de kantoren van AkzoNobel en advocatenkantoor Stibbe zullen worden gebouwd. Daarvoor moet de fietsroute richting het tunneltje worden omgelegd via de Prinses Irenestraat. Voor een tijdelijke omleiding hebben buurtbewoners, gebruikers en Fietsersbond begrip, maar tegen een definitieve wegonttrekking is veel bezwaar gemaakt.

Voor het AkzoNobel hoofdkantoor is al een definitief ontwerp gemaakt en goedgekeurd; het definitieve ontwerp voor Stibbe zal begin november worden gepubliceerd.

Ook zullen kabels en leidingen van de zuidzijde van de A10 doorgetrokken moeten worden naar de noordzijde,

de parkzijde dus. Aanvankelijk was het plan om dit te doen via een hoge brugconstructie over de A10, met aanlanding in het park in de buurt van de vuistenheuvel. Omdat de mond van de autotunnel verder wordt opgeschoven, worden de kabels en leidingen nu via een brede buis onder de A10 geleid en verder ondergronds door het park naar de Prinses Irenestraat. Wij gaan ervan uit dat dit middels boringen gebeurt, waarbij de beplanting zoveel mogelijk wordt gespaard.

In de verre toekomst, als de autotunnel helemaal klaar is, komt bovenop die buizen dan de al eerder genoemde NoordZuid fietsroute.

De bouwplannen voor het RAI-terrein bestaan voorlopig uit bebouwing op de hoek bij het Scheldeplein. Het voorlopige ontwerp daarvoor is in een buurtbijeenkomst gepresenteerd. Daarnaast wil de RAI een parkeergarage bouwen vlak tegen de A10 aan en een hotel vlakbij het RAI station langs de Europaboulevard. Voor het hele gebied is een nieuw bestemmingsplan in de maak. Ook voor andere deelgebieden in Zuidas worden voor het eind van dit jaar bestemmingsplannen ter inzage gelegd.

Wordt vervolgd.

Dossiers, Dossiers.....

HET PARK JURIDISCH BEZIEN

JOEP HESSELING

Hieronder een overzicht van wat er sinds het verslag van maart 2012 is gebeurd op het juridische vlak.

Het uitgangspunt blijft gelijk:

- De Vereniging voert procedures tegen de Gemeente en of een Stadsdeel, wanneer wij van mening zijn dat de plannen of de uitvoering van de plannen niet in het belang zijn van het park, of van de omwonenden en van de bezoekers van het park.

Maar allereerst wordt geprobeerd in overleg mee te denken met die plannen, om te zorgen dat de belangen van het park meewegen. Dat lukt regelmatig. Ook nu weer zijn er besprekingen, 'Co-creatie Beatrixpark' geheten, waarin de plannen van Bureau Zuidas om de Groen voor Rood afspraak te realiseren, worden voorgelegd en waarbij serieuze inbreng mogelijk blijkt.

Lastig was, ook voor de overheidsinstanties, dat onduidelijk bleef of het DOK er komt. Dat is nu anders, omdat begin februari 2012 het besluit is genomen tot de aanleg van een 'kort dok'. Dat lost echter niet alle problemen in een keer op.

Kap 69 bomen en bouw parkeergarage. De kap gaat definitief niet door. Met ING Vastgoed en Akzo Nobel Nederland en Stibbe is na langdurig, maar vruchtbaar onderhandelen, op 23 mei 2012 een vaststellingsovereenkomst gesloten.

De parkeergarage onder de nieuw te bouwen kantoren van Akzo en Stibbe wordt aangepast, waardoor de 69 bomen niet hoeven te worden gekapt.

De Vereniging heeft het beroep bij de Rechtbank daarop ingetrokken en de proceskosten zijn door ING vergoed.

Groen voor Rood afspraken. Bureau Zuidas heeft ideeën ontwikkeld.

De Vereniging en buurtbewoners hebben daarop vanaf het begin invloed kunnen uitoefenen. De besprekingen zijn vruchtbaar.

St Nicolaaslyceum. Bond Heemschut en Cuijpersgenootschap gemeentelijke monumentenstatus hebben gevraagd het gehele oude SNL complex de gemeentelijk monumentenstatus te geven.

Dit bezwaar is verworpen. Er is geen beroep ingesteld, waardoor het sloopbesluit vast staat.

De PvdA fractie in de gemeenteraad wil de besprekingen heropenen, maar B&W houdt vast aan het besluit. De school is eind oktober 2012 verhuisd.

De verwachting is dat de sloop begin 2013 is gestart.

Omtrent het convict loopt een onderzoek of er een bestemming kan worden gevonden, die financieel haalbaar is. De kans daarop is niet groot.

De kapel, waar nu restaurant As is gevestigd, blijft behouden.

De compensatie voor Groen voor Rood is in het begin wat groter dan noodzakelijk.

Een deel van de compensatie bestaat uit water, dat het voordeel heeft van een duidelijke (af)scheiding. Dit "Blauw voor Rood" wordt goed in de gaten gehouden. Een deel van de compensatie ook is tijdelijk, want is bestemd voor woningbouw. Onduidelijk is echter wanneer die zal kunnen worden gerealiseerd. In die periode is het park dus iets 'groter' dan het was.

30-10-2012

de Artsenijhof

WILLEM SMIT

Het voorjaar begon veelbelovend. De afdeling Groen van het stadsdeel had ons immers niet alleen toegezegd, dat dit jaar de bomen in de Artsenijhof tot in de hemel zouden groeien, maar ze zouden nog gesnoeid worden ook. Het ambitieuze kap- en snoeiplan was al in concept gereed; het hoefde alleen nog even in procedure te worden gebracht. Als het broedseizoen voorbij was, kon er begonnen worden...

Naar dat bericht hadden we jaren uitgekeken. Eindelijk zou in de Hof de zon weer gaan schijnen. We plantten alvast tijm en rozemarijn en nog veel meer zonnekruiden, en wachtten vol spanning wekenlang af. Maar de jonge vogeltjes verlieten het nest, en er gebeurde niets. De schaduwen van de bomen werden langer en langer, en er gebeurde niets. De herfststormen raasden over het park, en nog steeds gebeurde er niets. We werden er een beetje mismoedig van. Uiteindelijk hebben wij op onze laatste snoeidag in oktober hier en daar zelf maar een takje afgezaagd.

In de zomer van het jaar 2000 had de afdeling Groenvoorziening het lekkende vijvertje in het middenvak van de Hof provisorisch gerepareerd. Maar helaas: het bleef lekken. Sindsdien vulden wij het water regelmatig bij, want de moerasplanten op het eilandje zijn nu eenmaal geneeskrachtig en die moeten ook bijgehouden worden. Trouwens, af en toe zwommen er ook goudvissen in het vijvertje rond, die daarin tot vreugde van de reigers waren gedropt door voormalige aquariumliefhebbers.

De lekkage werd een repeterend onderwerp in ons kwartaaloverleg met de afdeling en elke keer werd braaf genoteerd dat er iets aan gedaan moest worden.

Recentelijk is dit stuk mooi opnieuw bestraat.

Dat ritueel duurde tot afgelopen lente. Toen was de vijver het centrale thema geworden van de herdenking van “40 jaar Artsenijhof”. Het stadsdeel maakte mankracht, middelen en beleid vrij voor een grootscheepse aanpak en zowaar: op een mooie dinsdag in juni zagen wij dat metselaars bezig waren met grondige restauratiewerkzaamheden. Sindsdien is de vijver een sieraad voor het park, met prachtig helder water tot aan de rand van het eilandje. Af en toe, als het wat veel geregend heeft, moeten we er zelfs een paar emmers uit scheppen. De moerasplanten bloeien er als nooit tevoren. Maar goudvissen worden niet meer gesignaleerd.

Iedereen heeft het de afgelopen weken kunnen zien: het nieuwe parkgebouw naast het Kinderbadje is in uitvoering genomen. Aan de achterzijde daarvan krijgen wij een eigen opslagruimte. Eind oktober waren de contouren van deze nieuwe berging al zichtbaar. En in het vroege voorjaar van 2013 moet - weer of geen weer - alles klaar zijn. Zo komt een jarenlange wens van de vrijwilligers m/v in vervulling.

Geen nieuw gebouw zonder commissie, in ons geval: een gebruikscmissie. Vanuit

de vrijwilligers buigt een werkgroepje zich over tal van vragen als: “Moet er nog een aparte aansluiting zijn voor een koffiezetmachine?”, of “Waar moeten de gereedschappen voortaan schoongemaakt worden?” en: “Wie beheert (de sleutel van) het toilet?” Zo heeft ons vrijwilligerswerk er een nieuwe dimensie bij gekregen...

Een wakkere geest had vastgesteld: het vrijwilligerswerk in de Artsenijhof zou eind september 12½ jaar bestaan. Dat moest gevierd worden, vonden we, met hapjes en met drankjes, met toespraken en hoogwaardigheid, en zo mogelijk in een feesttent in de hof.

Maar op de bewuste dag waren de weersverwachtingen abominabel. Het dreigde erg koud en nat te worden, met gure windvlagen en veel griepbacillen. Gelukkig bood de voorzitter van de vereniging uitkomst. Tot opluchting van de genodigden werden de feestelijkheden naar haar huis verplaatst en in een warme, aangename ambiance werden daar de hapjes en drankjes genuttigd, de toespraken gehouden en de hoogwaardigheid gemist. Ook werd het eerste exemplaar van het nieuwe Groene Boekje uitgereikt, maar dat kunt u elders in deze Nieuwsbrief lezen.

HET NIEUWE “Groene Boekje” IS VERSCHENEN!

WILLEM SMIT

Eind september 2012 werd tijdens het feestelijke 12½ jarig jubileum van het vrijwilligerswerk in de Artsenijhof het 1e exemplaar van het nieuwe Groene Boekje officieel uitgereikt aan Marjan Stomph, een van de initiatiefnemers van de renovatie van de hof, en aan Karin Kracher de maakster van al die mooie foto's waar de vereniging dankbaar gebruik van maakt.

Het Groene Boekje is de inventarisatie van alle medicinale planten die op dit moment in de Artsenijhof voorkomen. Deze tweede uitgave van onze in 2007 voor de eerste maal verschenen publicatie was dringend nodig geworden: er zijn in de afgelopen vijf jaar veel nieuwe plantensoorten bij gekomen en diverse oude kruiden groeien intussen op een heel andere plaats dan destijds het geval was.

De nieuwe uitgave is onder redactie van deskundigen van onze Nieuwsbrief samengesteld door in de hof werkzame vrijwillig(st)ers. De huidige opzet is aanmerkelijk luxer verzorgd dan de versie uit 2007 en onderscheidt zich door het handzaam volume, de vuil-werende omslag, het prettige gladde papier en vooral door de vele fraaie foto's.

Aan de hand van een uitklapbare overzichtelijke plattegrond kunnen alle plantbedden en de daarin staande kruiden gemakkelijk worden teruggevonden. Een afzonderlijk alfabetisch register noemt niet alleen van elke plant het vak, waarin deze voorkomt, maar ook beknopt de geneeskrachtige werking.

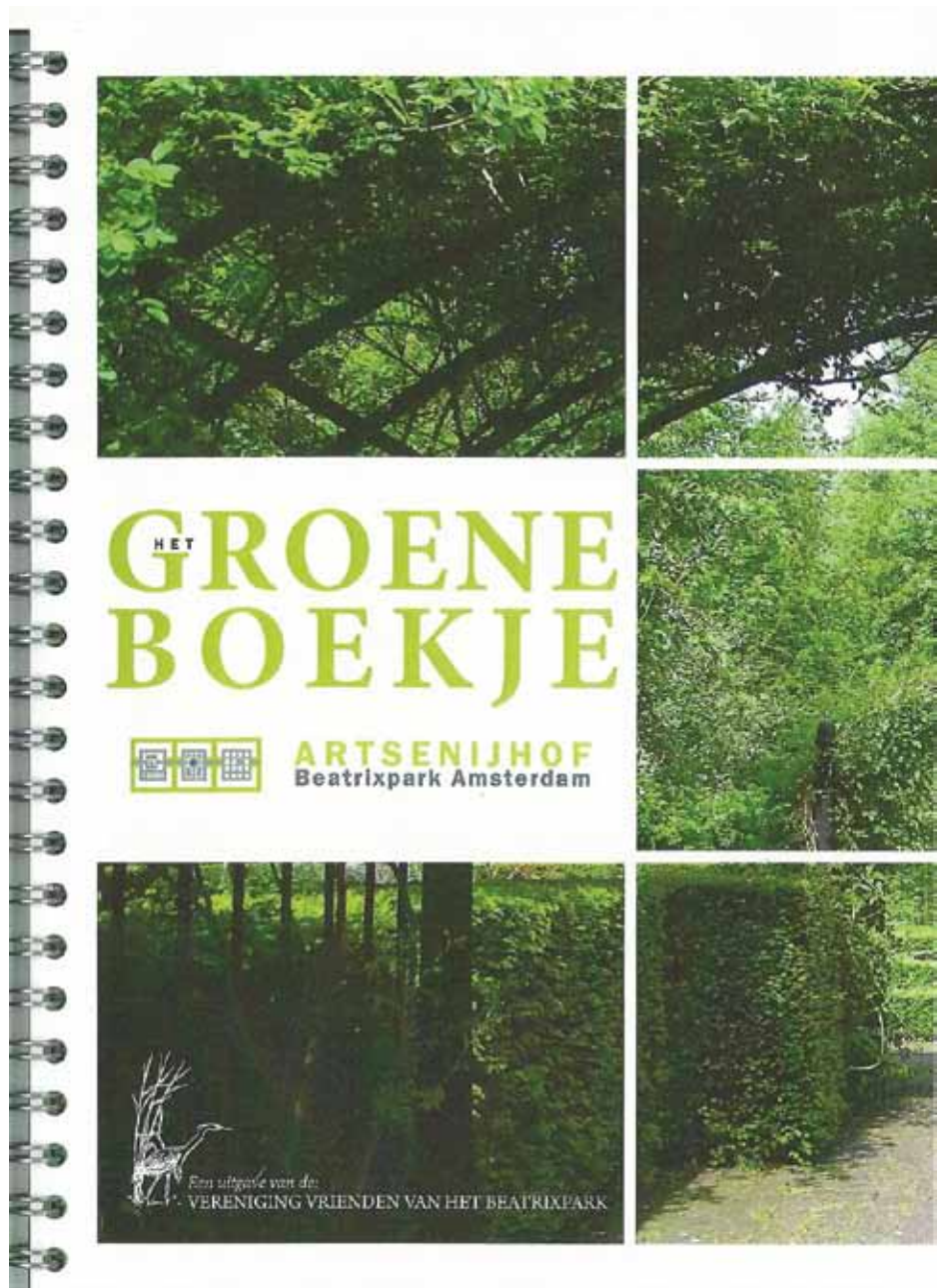
Kortom, dit boekje is iets om bij de hand te hebben als u door het park wandelt. Of om thuis nog eens op te zoeken welk kruid ook al weer welke medicinale

werking heeft. Eneen leuk cadeautje voor onder de kerstboom?

Het nieuwe Groene Boekje kost € 6,- en is verkrijgbaar bij het secretariaat van de Vereniging; neemt u eerst contact op, via e-mail allegro@xs4all.nl of via beatrixpark@hotmail.com. Koopt u

meerdere boekjes, dan krijgt u korting op de prijs.

En als u al lid bent, en u brengt een nieuw lid aan voor de Vereniging, dan krijgt u het Groene Boekje (of als u dat liever heeft, het Boek over het Beatrixpark) van ons cadeau!

DRIE Saliesoorten

IN DE ARTSENIJHOF

JOSÉ DECKERS

*Salvia es heet ende droghe
hare blade sijn te prisene hoghe
want wijn ghesoden der mede
es goet jeghen juchtichede (jicht)
ende jeghen die epelementie (aanval van
beroerte)*

dats .i. sware maladie.

Dit schreef de bekende Vlaamse dichter Jacob van Maerlant al in de 13e eeuw.

In de klassieke oudheid zei men wel:

“Cur moriatur homo cui Salvia crescit in horto?” (*Waarom zou een man sterven als er Salie in zijn tuin groeit?*)

Zo belangrijk werd deze plant vroeger geacht. In de Middeleeuwen werd hij geleidelijk aan een middel tegen alle kwalen: hij verminderde krampen, transpiratie, speekselvloed, genas diarree, werkte ontsmettend en rustgevend.

In de Artsenijhof groeien drie soorten salie, t.w.: echte salie (*Salvia officinalis*) in het noordvak van de tuin, veldsalie (*Salvia pratensis*) en scharlei (*Salvia sclarea*) in het zuidvak. Salie hoort tot de lipbloemenfamilie.

Oorspronkelijk komt echte salie uit de landen in de Balkan en rond de Middellandse Zee. De plant is een halfstruik die 30 – 70 cm hoog kan worden. De smalle bladen zijn grijsgroen en rimpelig. De bloemen zijn lichtpaars tot blauw; de bloei is van juni tot augustus; het zaad is donkerbruin, eivormig en zeer klein.

Salie is naast een krachtige geneeskrachtige plant ook een belangrijk keukenkruid. Als geneeskruid gebruikt men de bladen en soms de bloeiende toppen. Salieblad bevat vluchtige olie, looistoffen en saponine. Het is ontstekingsremmend op slijmvliezen.

Het werd in aftreksels gebruikt in mondspoelingen bij ontstekingen en in omslagen op slecht genezende wonden. Tegenwoordig wordt het enkel nog als keukenkruid gebruikt.

Veldsalie lijkt oppervlakkig op echte salie, maar heeft een minder mooi blad. De bloei is tussen mei en juli met paarsig roze tot blauwe bloemen. Van oorsprong komt de plant in zuidelijk Europa voor. Hij bevat dezelfde stoffen als echte salie, maar in geringere hoeveelheden. Veldsalie wordt niet in de keuken gebruikt. Het is een zeldzame en beschermde plant en staat dus op de Rode Lijst.

Scharlei groeit van nature in Zuidoost-Europa en het Nabije Oosten. In het verleden werd deze plant, evenals echte salie, ook tegen allerlei kwalen gebruikt, maar thans wordt hij niet meer als geneesplant gebruikt. Scharlei bevat vluchtige olie die nu nog voornamelijk toepassing vindt in de parfumindustrie. Ook werd de plant door wijnboeren in Frankrijk, Italië en Duitsland wel

gebruikt om uit matige wijnen een echte muskaatwijn te maken.

Scharlei

Echte salie

Veldsalie in bloei

Scharlei in bloei

HET BEATRIXPARK

en de

Floriade 1972

MIRJAM LOUISE

Dit jaar is het 40 jaar geleden dat het Beatrixpark deel uitmaakte van de Floriade, een internationale tuinbouwtentoonstelling (destijds de grootste ter wereld). Sindsdien werd ze iedere tien jaar gehouden, dit jaar in Venlo.

Voor het Beatrixpark (geopend in 1938) betekende dat in 1972 een behoorlijke aanpassing en uitbreiding.

Er werden nieuwe elementen toegevoegd, waaronder twee koepeltjes (nog maar één aanwezig) en het zogenaamde verhoogde Ereplateau dat een paar jaar geleden mooi is gerenoveerd. Er kwam een Vaste Plantentuin rond de grote vijver met de bijzondere hangbrug (kortgeleden verwijderd vanwege instortingsgevaar maar hopelijk volgend jaar weer herbouwd!) en een unieke uitbreiding met een Artsenijhof, o.a. beplant met ca. 300 verschillende medicinale planten.

Voor deze Floriade is het Amstelpark als gloednieuw park aangelegd, vandaar de vele publieke functies die dat park ook nu nog bezit.

Heel bijzonder was de stoeltjeslift tussen het Amstelpark en RAI en het Beatrixpark bovenover de Europaboulevard. In de Amstelhal van de RAI (toen nog de enige hal !!) vonden overdekt een groot aantal bloemententoonstellingen plaats.

De aanpassingen/uitbreiding van het Beatrixpark betekenden

overigens later dat het park in 2005 geen rijksmonument kon worden, wel kreeg het toen de status van gemeentelijk monument.

Hieronder hebben we een paar aardige teksten en foto's voor u verzameld uit publicaties die tijdens en na de Floriade door de Stichting Floriade zijn uitgegeven. Zij geven een indruk van de sfeer die er toen heerste.

Het Floriadeterrein bestreek 70 ha, er waren 4.3 miljoen bezoekers en de begroting was 5 miljoen gulden.

Op de plattegrond van het terrein kunt u zien hoe Zuid en Buitenveldert er toen uitzagen, en

kunt zich verwonderen over de stedelijke ontwikkelingen die er zich sindsdien tot op de dag van vandaag in dat gebied hebben voorgedaan.

bron: Catalogi Floriade 1972

Artsenijhof

Twee monumentale leeuwen voor de open poort van de Artsenijhof omklemmen het wapen van Amsterdam. Rond de eeuwwisseling hebben ze de oostelijke en de westelijke vleugels van het Centraalstation bewaakt, maar nu staren ze met stenen ogen de tuin in of voor hen nooit spoorwegen hebben bestaan.

De eerste voorjaarsweken is de geometrisch aangelegde kruidentuin nog opvallend kaal, maar in het voorste deel van de Artsenijhof bloeien tulpen uit een roemrucht verleden. De bollen zijn minder groot, minder veelkleurig en massaal aangelegd dan verderop rond de koude kas en in het bloemenpalet gebeurd is. Hier is echter een unieke collectie van 250 historische tulpen uitgeplant, waarvan sommige al vierhonderd jaar oud zijn.

Eens hebben mannen hun huizen, rijtuigen en paarden verpand om in het bezit te komen van een handvol 'Duc van Tol's' of een andere vermaarde bol, de 'Lac van Rijn'. De windhandel in bollen heeft omstreeks 1636 dramatische gevolgen gehad voor menig braaf huisgezin in Holland. Wie denkt daar nog aan bij het zien van die onschuldige groene *Tulipea viridiflora praecox* uit 1620 of de Keizerskroon uit 1700. De meeste oude tulpen uit de Artsenijhof worden niet meer gekweekt voor de handel. Voor ze konden uitsterven heeft de Hortus Bulborum in het Noordhollandse Limmen ze opgenomen en voortgekweekt. Hun waarde is opnieuw gebleken, toen veel moderne tulpen schade ondervonden van virusziekten, terwijl de oorspronkelijke vormen resistent zijn. Tijdens de Floriade werd het nieuws bekendgemaakt, dat er een stuifmeelbank zal worden opgericht, waar stuifmeel van niet meer in de handel zijnde bollen uit de Hortus Bulborum, beschikbaar wordt gesteld voor het veredelen van bollen.

De Artsenijhof, aangelegd als een renaissancetuin, bestaat uit drie delen, die door hagen van taxus zijn gescheiden. De poorten tussen de drie ruimten worden overwoekerd door hop, dat in sierlijke ranken tussen het hekwerk slingert. De tuin is

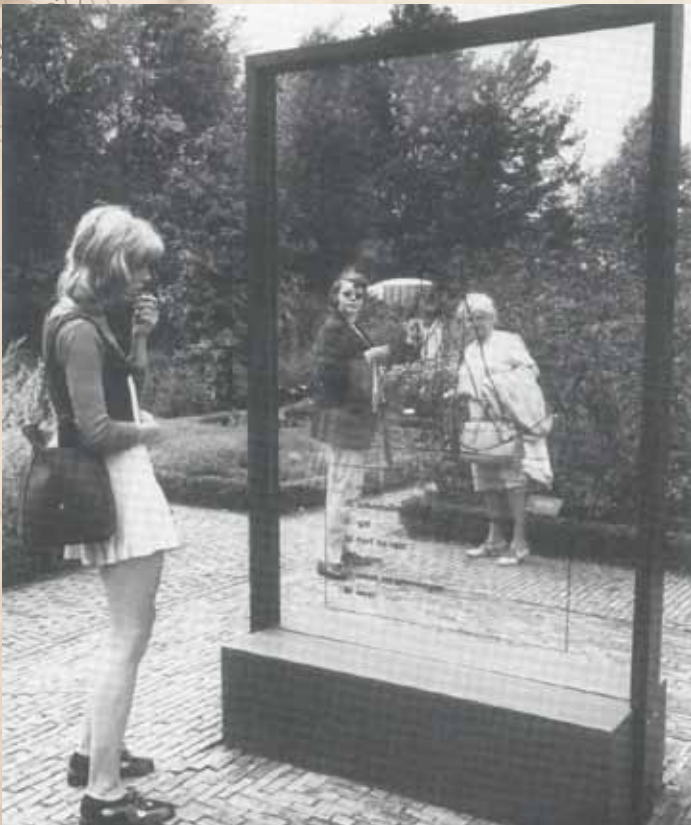
midden in de zomer op zijn hoogtepunt. Op een warme namiddag wandelt een in groen fluweel gestoken heer over de klinkerpaadjes, die de bezoekers uit een zilveren reukdoos een beetje rozensnuif aanbiedt. Die bezoekers ontdekken meer uit het verleden. Ze lezen dat Amsterdam midden in de stad de eerste hortus heeft gehad in het oude kloostercomplex, dat thans het Binnengasthuis vormt. Ze ontdekken ook dat veel gewone planten een of andere geneeskrachtige werking hebben. Kropsla bijvoorbeeld is ondergebracht bij de bloedzuiverende middelen als de paardebloem en de dovenetel. Als middel tegen parasieten kon men in de hof een ui aanbevelen krijgen, of bieslook, tijm, vlasleuwebek en gezegende distel. Hoeveel stoppende, laxerende, kalmerende en stimulerende middelen blijken er niet in de natuur te 26 groeien. Wie wist, voor hij een bezoek aan die Artsenijhof bracht dat kervel, hondsdrif, rozemarijn en lielevrouwenbedstro is gebruikt als middel tegen reuma. Dat verkoudheid onderdrukt kan worden met thee van kamille, vlasleuwebek en vlierbloesem.

Nieuwsgierig hebben duizenden hier rondgelopen, sommigen lacherig om de ouderwetse aanduidingen op de bordjes, anderen ernstig met potlood en papier in de hand. Ze herkenden of ontdekten de inheemse kruiden en de moeras- of waterplanten met geneeskrachtige werking en bereikten in het laatste deel van de hof het kasje met de tropische kruiden, citroen, gember, vanille of olijf.

In de nazomer kreeg de Artsenijhof iets geheimzinnigs toen er vetpotjes werden

opgehangen. De late wandelaars keken toen niet meer naar het giftige bilzekruid, het bekende in veel dakgoten gekweekte hennep of naar roodachtig groothoefblad. Zij herinnerden zich, als ze terugkeerden bij de twee grote leeuwen, vooral het aroma van de lavasplant en de zoete geur van lievevrouwenbedstro, dat als een witte plek tegen de taxushaag had afgestoken.

Da Vinci's anatomie van de mens

Eeuwenoude tulpen in de Artsenijhof worden door de oprichter van de Hortus Bulborum geïnspecteerd

Kruisemunt en kalmoes tussen de medicinale waterplanten

Zelfs een kas in de Artsenijhof

De redactie van de Nieuwsbrief was zeer verrast om op deze foto uit de catalogus van de Floriade te zien dat het zuidelijke gedeelte van de Artsenijhof was overdekt met een kas voor tropische en subtropische medicinale planten.

Ook bijzonder om te lezen: dat in de Artsenijhof naast alle medicinale planten ook heel veel bollen waren geplant. Als voorjaarsaanplant zelfs een collectie van 250 "historische bolgewassen" van de Hortus Bulborum in Limmen (een Hortus met een unieke collectie bollen, opgebouwd sinds 1928). Van elke soort werden er 11 exemplaren geplant.

In maart 1972 verscheen ook een speciaal nummer van het tijdschrift Groei en Bloei met een paar

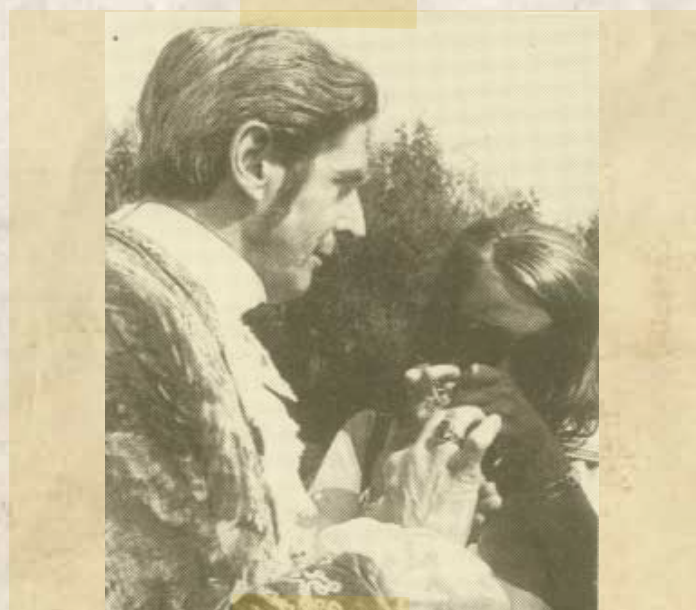
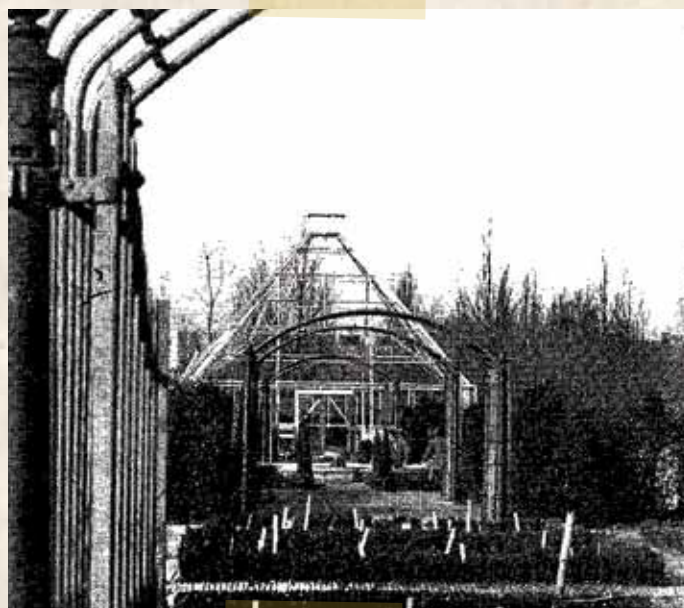

aardige stukjes en typeringen voor die tijd.

De Amsterdamse gemeentekalender voor 1972: van de bokkige hoofdstad maken we dé stad "die met een lieve lust van groene en rode blaadjes dit jaar de bloemkroon draagt van Europa".

"Voor elke kwaal is een kruid gewassen". Door de bomen heen zien we de Artsenijhof opdoemen, volgens de regels van de Renaissance ingedeeld in een aantal vierkanten. In de lushof, doorhuiverd van mystieke blijdschap, staan de planten die de verbondenheid van de botanie met de pharmacie en zelfs met de magie laten zien.

Bronnen: Catalogus Floriade 1972 en Groei en Bloei maart 1972

Een warme zomermiddag in de Artsenijhof: rozengeur uit een antieke snuifdoos

Oude stenen leeuwen bewaken de poort van de Artsenijhof

Vasteplantentuin

Beatrixpark & de Floriade 1972

Het oude Beatrixpark was een plek waar je heen ging om de hond uit te laten of de eendjes te voeren. De grijze zandpaden liepen in flauwe bochten onder de bomen door en op de banken zaten veel oudere mensen die naar de spelende kinderen keken. Kenners vonden dit park uit de jaren dertig interessant door de keuze van bomen en struikgewas, maar het geheel was duidelijk aan restauratie toe. Die kwam met de Floriade. Het effect van de verjongingskuur is indrukwekkend.

De eendenvijver is nu bijna cirkelvormig, maar de oude kastanjabomen zijn gebleven. Zij vormen een koele wandelpromenade om de lager gelegen vijver met de bloemenborders. De afwisselende bloementuin is in de herinnering blijven leven als de zonnigste plek op de Floriade.

Het is merkwaardig gegaan met dat deel van het Beatrixpark, dat aan de andere kant van het water lag. De niet Amsterdamse dagjesmensen laten zich gemakkelijk door de kabelbaan

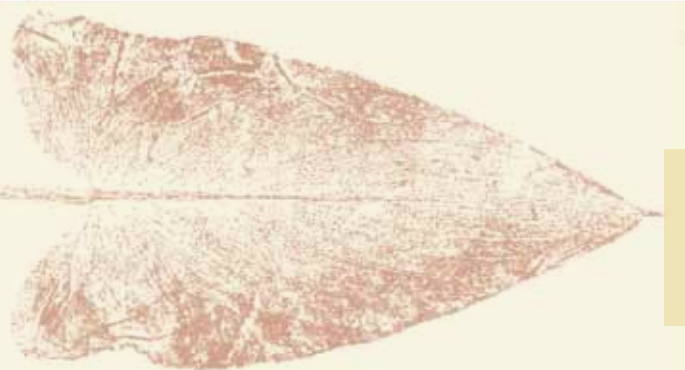
naar het Amstelpark weggeloken en komen later niet meer toe aan dit wat geïsoleerd liggende park. De vaste wandelaars van vroeger en de typische plantenminnaars hebben de weg naar de Vasteplantentuin spoedig gevonden en zij blijven er alle volgende seizoenen terugkomen.

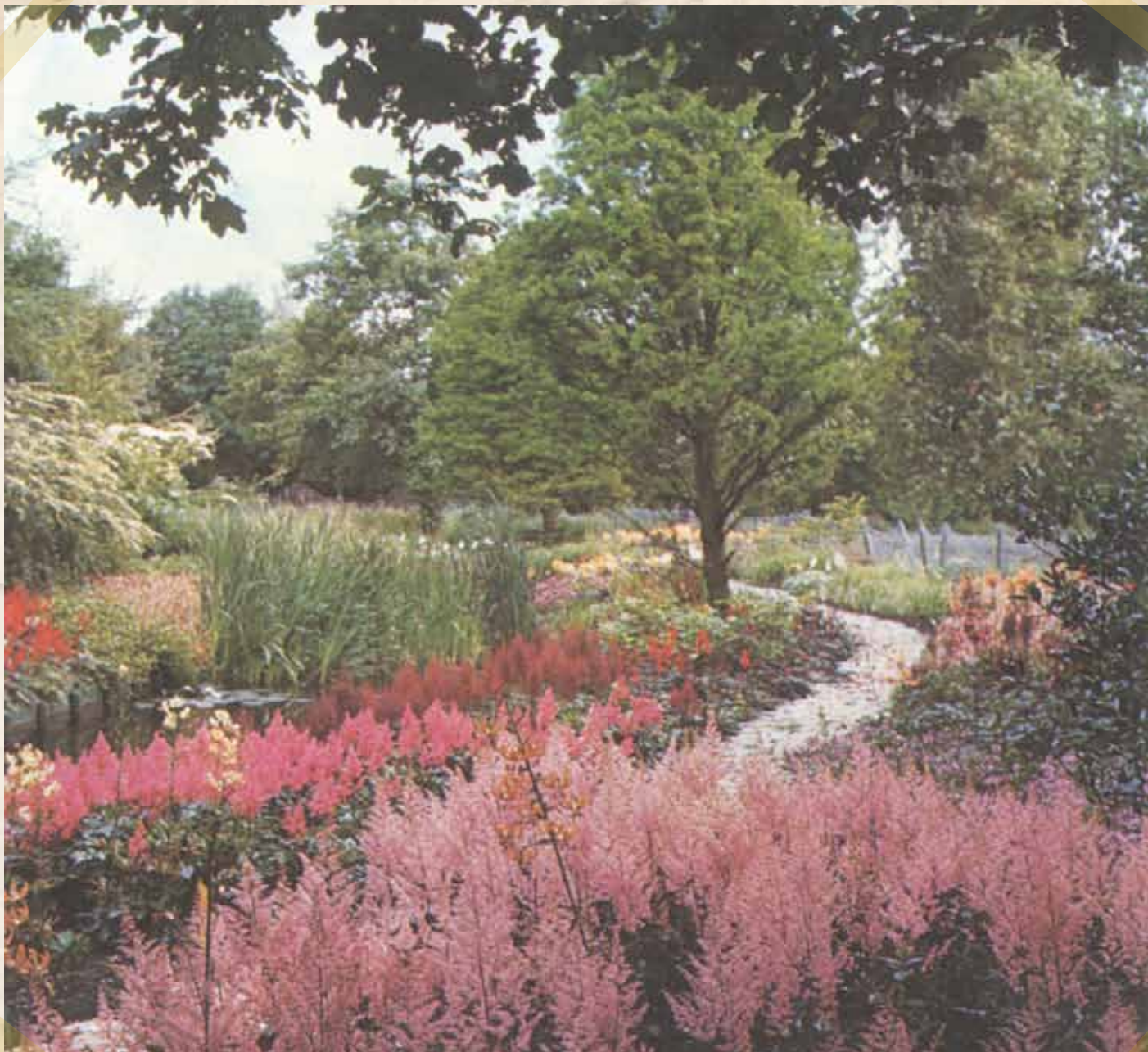
De charme van het Beatrixpark is waarschijnlijk de combinatie van bestaande klassieke parkaanleg en de nieuwe vondsten, zoals het bloemenpalet van verhoogde perken, de bassins met water- en moerasplanten en achter een donkerbruine houten wand die plotselinge oase van rust: de vaste planten. Je kunt er op drie manieren komen. Bij het café De Groene Zoom de brug over en links af via de ereplateaus. Of rechtdoor tussen de kleurrijke bloemperken door. De slenteraars kiezen de verstilde paden langs het water. Achter de donkere schutting, die nogal onverwacht voor de wandelaar opduikt, lijkt het geluid van de Floriade weggestorven. Een pad van rondhout voert rondom de vijver met aan weerszijden metersbrede borders. Bolbloemen in het

voorjaar en daarna een steeds mooier wordende zomerbloei, die even rijk en natuurlijk overgaat in die van de herfst: zonnebloemen, chrysanten, herfstasters, distels.

Er wordt veel geschreven in deze geurige tuin, waar honderden verschillende vaste planten de tuinbezitters op nieuwe ideeën brengen. De moerasspirea steekt met rozerode pluimen op metershoge stengels boven de kattestaarten uit, die in flinke plukken bijeenstaan. Talloze variaties van de vuurpijl, van vetkruid, strobloemen, floxen en lupinen. Verderop langs het water bloeit de alssem met crèmewitte bloemen. Alleen het wijnrood bloeiende leverkruid overtreft de alssem in hoogte. Gele bloemschermen op sterke stengels van het duizendblad, naast de blauwgrijze kogeldistel. De bijen kennen niets aantrekkelijker. Ook op de lavendel en de vele bloeiende bodembedekkers komen de insecten af. Er hangt een wolk van bloemgeuren boven deze tuin, waartegen de beste parfum het moet afleggen.

Floriade

Astibes (spirea) langs een van de toegangswegen naar de Vaste plantentuin

De Vaste plantentuin blijft in de herinnering de zonnigste plek van de Floriade

AMSTELHAL binnententoonstellingen:

- 30-3 t/m 8-4 – Bolgewassen
- 14-4 t/m 23-4 – Boomkwekerijgewassen
- 28-8 t/m 7-5 – Bloemkwekerijproducten
- 18-5 t/m 26-5 – Exotische gewassen uit binnen- en buitenlandse horti
- 8-6 t/m 18-6 – Kasrozen, blad-vroegbl. vaste planten
- 30-6 t/m 3-7 – Lelies met lathyrus en zowbloemen
- 14-7 t/m 17-7 – Tuin- en parkrozen
- 4-8 t/m 13-8 – Gladiolen en liefhebbersverenigingen onder andere cactussen en vetplanten
- 8-8 t/m 10-9 – Dahlia's met laatbloeiende vaste planten en andere borderplanten
- 13-9 t/m 17-9 – Internationale bloemstijlkunst Flourop/interflora
- 22-9 t/m 1-10 – Herfstproducten

EXPO-PAVILJOEN wisselententoonstellingen:

- 30-3 t/m 14-4 – Architectenprijsvraag Eemrik
- 18-4 t/m 23-5 – World Press Photo
- 1-6 t/m 15-8 – Manifestatie Kind en Leefmilieu
- 20-8 t/m 1-10 – Stichtingtentoonstelling(en)

KIND EN LEEFMILIEU buitententoonstelling:

- 1-6 t/m 15-8 – Manifestatie Kind en Leefmilieu

1. Kassa's
2. Hoofdingang
3. Informatiecentrum hoofdingang
4. Minituinen
5. Winkelgalerij hoofdingang
6. Congresgebouwtuin
7. Haven (roodvaartboten)
8. Amstelhal
9. Restaurant Amstelhal, Toiletten
10. Bastion
11. Brug
12. Artsenijhof
13. Exoparc, station Amstelhal
14. Tuinlandschappen
15. Café 'De Groene Zoom'
16. Toiletten
17. Brug naar Beatrixpark
18. Bloemenpalet
19. Vaste-plantentuin
20. Erepalmeaux
21. Moeras- en waterplanten
22. Kabelbaan, station Beatrixpark
23. Bloeman in de koude kas
24. Voedingstuinbouw in kassen
25. Fruit en groenten in volle grond

- footpaths Fuszwege
- cableway Kabelbahn
- miniature railway Amstelbahn
- exocar with stop Exocar mit H
- building Gebäude
- green-house Gewächshaus
- pergola Pergole
- flowerbeds Blumenbeete
- flowering plants blühende Pfla
- sand Sand
- lawn, shrubs Rasen, Grün
- bushes Sträucher
- trees Bäume
- hedge Hecke
- water Wasser
- object Objekt
- parking Parkplatz

© DIENST DER PUBLIEKE WER

- paden
- kabelbaan
- Amstelrein
- expocar met halte
- gebouw
- kas
- pergola
- bloembedden
- bloeiende planten
- zand
- gazon, laag groen
- struiken
- bomen
- heg
- water
- object
- parkeerterrein

- sentiers
- funiculaire
- train sur rails
- expocar avec arrêt
- bâtiment
- serre
- pergola
- plates-bandes
- plantes à floraison
- sable
- gazon, plantation bas
- arbustes
- arbres
- haie
- eau
- objet
- parking

- 26. Champignonhuis
- 27. Fruitachuur
- 28. Fossielen en Reliëten
- 29. Toiletten
- 30. Politie- en Eerste Hulp post
- 31. Consumptiecent 'Koek en Zopie'
- 32. Leilustuin
- 33. Terrassen
- 34. Paviljoen Genetica
- 35. Passerelle
- 36. Demonstratiecent Bloembollen
- 37. Bloembollenkas
- 38. Corridor
- 39. Demonstratiecent Bloemwekerij
- 40. Proefvelden met graszaden
- 41. Fotopanorama
- 42. Viaduct Europaboulevard
- 43. Expo-paviljoen
- 44. Kabelbaan, station Amstelpark
- 45. Restaurant 't Viaduct'
- 46. Toiletten
- 47. Eerste Hulp post
- 48. Schoon Water
- 49. Cascadetuin
- 50. Normaal Amsterdams Peil

- 51. Land uit Water
- 52. Terp
- 53. Amsterdam Havenstad
- 54. Restaurant 'Orange Julius'
- 55. Amstelbelevière
- 56. Café 'Rotonda'-Ponyride
- 57. Luisterkull
- 58. Kleuterdagverblijf 'Margriet'
- 59. Toiletten
- 60. Brug Amstelpark
- 61. Doolhof
- 62. Panoramagondels
- 63. Expocers, station Rosarium
- 64. Amstelrein, station Rosarium
- 65. Ingang Europaboulevard
- 66. Rosarium
- 67. Café-restaurant 'Rosarium'
- 68. Poffertjeskraam
- 69. Vijver
- 70. Modelboomwekerij
- 71. Wonen met groen
- 72. Bos en inlands hout
- 73. Openbaar groen; Gemeentelijke inzendingen
- 74. Het Leefbare Landschap

- 75. Bedreigde Flora
- 76. Paviljoen Natuurbehoud
- 77. Toiletten
- 78. Dienst
- 79. Rhododendronvallei
- 80. Bijbelhistorie; Fiere en Fau
- 81. Landeninzending
- 82. Koevelden
- 83. Amstelrein, station Molen
- 84. Inlaai
- 85. Dahliarams
- 86. Hobbyland - Sauna
- 87. Schoolwektuinen
- 88. Picknick, Trimbaan
- 89. Bedreigde dieren
- 90. Vuilkuinen
- 91. Vijverrestaurant 'De Hoop'
- 92. Natuurgebied
- 93. Planten der Werelddeelen
- 94. Internationale Inzendingen
- 95. Dienstingang

1:5000 (1cm = 50 m)
 AMSTELDIJK, AMSTERDAM. AFDIENING LANGMETER EN KARTOGRAFIE

Vasteplantentuin

Floriade

Binnen een kring van zware kastanjabomen bloeien in de Vaste plantentuin de gele Rudbeckia's, sedums en links de vuurpijlen (Kniphofia's)

Floriade Amsterdam

30|3 - 1|10 - 1972

Het Bloemenpalet

Een mevrouw met een gitzwart polkakapsel pakt haar paperassen bijeen in de zonovergoten Artsenijhof en zoekt in het Beatrixpark een schaduwrijke bank, waar zij verder kan gaan met haar vertaalwerk.

Er is schaduw genoeg te vinden. Niet alleen onder de kastanjes bij de Vaste plantentuin, maar ook meer vooraan in de Astilbetuin, waar de spirea bloeit met witte, roze of donkerrode pluimen. In de Hostatuin, waar de bijna ouderwetse bladplanten in een groot sortiment bijeen zijn gebracht, kan het aangenaam koel zijn. Langs alle slootkanten in dit oude park hebben inheemse en ook uitheemse planten gebloeid. Vroeg in het voorjaar dotters, sleutelbloemen en gele lis. De waterweegbree stak 32 de hoge en sierlijk gevormde bloemstengels

de hele zomer boven het water uit en de sterk geurende wantermunt was op veel plaatsen te vinden.

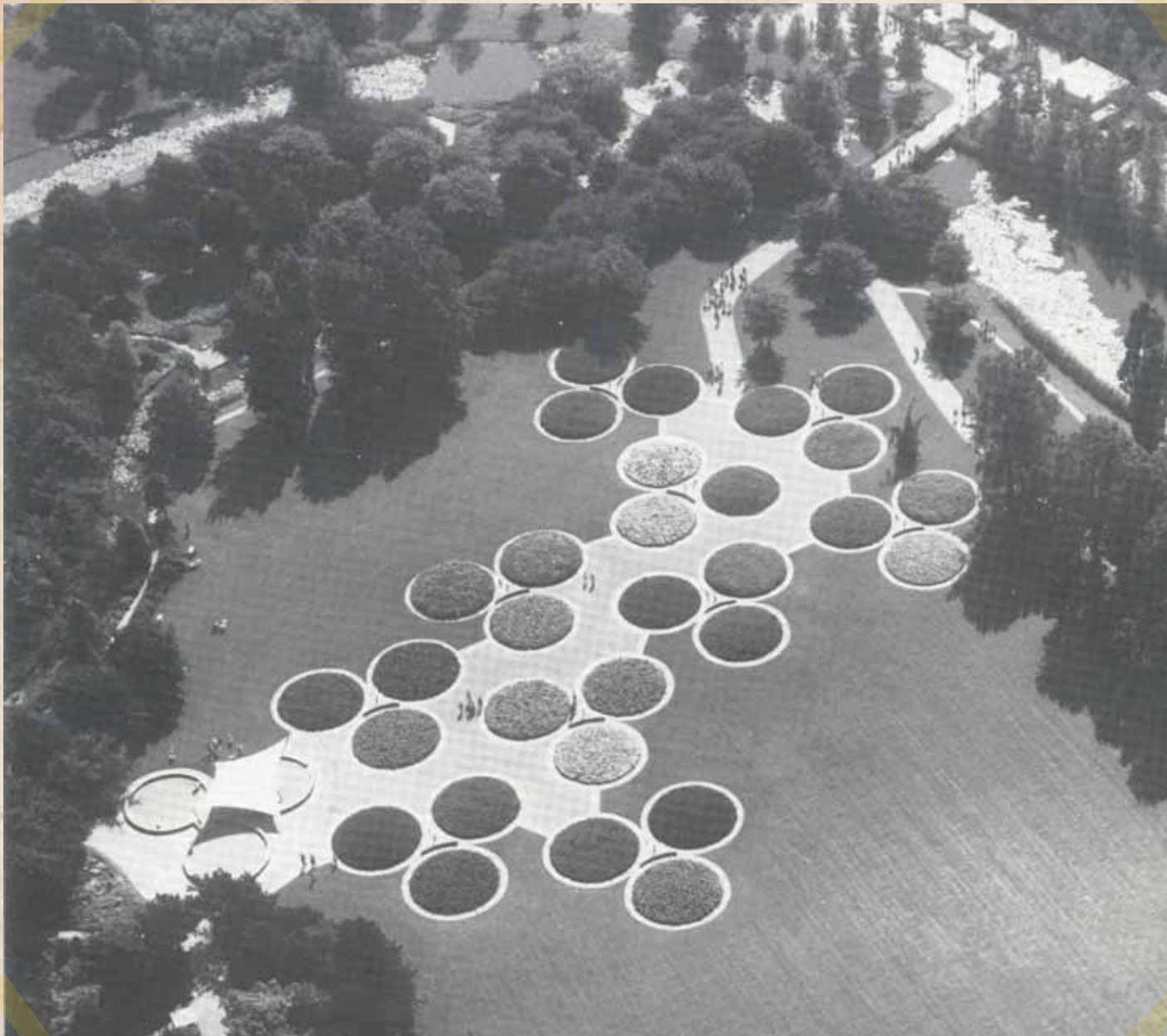
Het Bloemenpalet met de tien meter overkoepelende bloembedden is voor 16 procent van de bezoekers het meest interessante van de tentoonstelling. Dit nieuwe element in de parkaanleg (en waarom niet eveneens in tuinaanleg?) wordt in ieder geval even gretig ontvangen als de zeshoekige bloemperken in het Amstelpark en de verplaatsbare bomen in containers. In het palet komen de bloemen, de bolbloemen eerst, gevolgd door de zaabloemen, beter tot hun recht dan in vlakke perken.

Vanaf de verhoogd liggende Ereplateaus heb je het beste uitzicht over de bolvormige

bloemperken van het palet. Tussen de bodembedekkende planten van de plateaus zijn nieuwe aanwinsten in de kwekers-wereld geplaatst. Hiermee wordt dit deel van het park vooral voor vakmensen uiterst interessant. Er staat ook de nieuwe trosroos die door mevrouw Samkalden, echtgenote van de Amsterdamse burgemeester, is gedoopt. De naam van het roosje is 'Amsterdam', vandaar die plechtigheid met een antiek gietertje, waaruit overigens geen champagne maar zuiver water komt. Het gebeurt op een zachte zomermiddag en de plateaus vormen het decor van een vriendelijk dommelig tuinfeestje. Kindertjes met natgekamde haren en lakschoentjes en grote mensen toeven tevreden onder de parasols van het zitje.

Bloemenpalet in de zomer: salvia's, afrikanen en aubretia's

Het terrein van het bloemenpalet is enkele jaren geleden heringericht

Majesteitelijk PARK

Naast de Amstelhal kabbelt het water van de Boerenwetering aan de drie steigers. Prinses Gracia van Monaco is er eens in een rondvaartboot gestapt tijdens een onvoorstelbare regenbui. Zij had binnen de internationale bloemsierkunst-presentatie van Fleurop/Interflora bekeken samen met haar zoon Albert. En omdat zij alles zo 'Delightful' vond werd ondanks het slechte weer nog een klein tochtje gemaakt tot aan het Fotopanorama. Via de kassen van de bloem-kwekerij haastte het gezelschap zich daarop naar het Beatrixpark waar de prinses

snel een lelie doopte met de naam Grace. Alles onder de beschutting van een deinende zee van zwarte paraplu's.

Slechts weinig schepen hebben aan de fraaie steigers gemeerd. De meeste rondvaartboten, die een verbinding in stand hielden met het Leidseplein, legden direct langs de havenrand aan. De aluminiumbrug over de Boerenwetering moest een paar maal per dag worden opengeschoven. Die rondvaartboten brachten hun passagiers juist daar aan wal,

waar op een andere regenachtige dag Koningin Juliana een koningslinde plantte. Het gebeurde ter gelegenheid van het honderdjarig bestaan van de Koninklijke Nederlandse Maatschappij voor Tuinbouw en Plantkunde en het planten had meer een symbolische betekenis, omdat de flink uit de kluiten gewassen boom al enige tijd eerder hier was gepoot. Hare Majesteit hanteerde het schopje echter met groot enthousiasme en liet zich alles vertellen over bomen en over deze koningslinde in het bijzonder.

Ontmoetingen

IN DE ARTSENIJHOF

MARJAN STOMPH &
HANNEKE VAN SIJL

Zoals beloofd in het vorige nummer vindt u in de Nieuwsbrief af en toe een stukje over ontmoetingen in de Artsenijhof.

Muziek en advies.

In de eerste jaren van het werk in de Artsenijhof woonde er nog een aantal daklozen vast in het park.

Soms kwamen zij in de Hof genieten van de avondzon en maakten we een praatje.

Het was een mooie zomer toen één van hen, die altijd vergezeld ging van een banjo, ons voorstelde als dank voor ons werk wat muziek te maken. En zo werden wij bij de bankjes in het Zuidvak verrast met een klein concert.

Jaren later zagen we een van de andere “parkbewoners” regelmatig op woensdagavond in het Noordvak zitten. En altijd had hij wel iets op te merken. Hij kende de vijg en de amandel uit Marokko, zijn geboorteland, en vond dat deze door ons niet goed verzorgd werden. Hij had gelijk: de amandel doet het inderdaad niet goed in dit klimaat. Later in de zomer kwam hij ons soms helpen, zodat wij wat meer op zouden schieten. En wij, wij mochten hem zelf adviseren wat minder te drinken. Of dat laatste heeft geholpen vertelt dit verhaal niet...

Kennis op doen over de natuur in de stad: jong geleerd oud gedaan.

Op een woensdagavond als wij wat vroeger zijn dan de wiedgroep zien wij een jongen door de tuin rennen gevolgd door een vrouw en een meisje.

Hij rent van het ene vak naar het andere. “Mam, kan je dit eten?” Na een ontkennend antwoord vraagt hij: “Wat is het dan voor plant? En waarom kan je ‘m niet eten hij ziet er toch mooi uit?”. Hij

ratelt de ene na de andere vraag. Hij wil van alles plukken. Maar dat mag niet van zijn moeder, eerst vragen wat het is en niets plukken.

Er volgen verklaringen van geneeskrachtige werking van allerlei planten. Hij wordt een beetje ongeduldig.

“Is er dan niets wat ik nu mag eten?” Bij het bed salie mag hij een blaadje afplukken. “Waar is het goed voor?” Tegen keelpijn is het antwoord. “Maar dat heb ik nu niet” “Probeer het maar” zegt zijn moeder. Hij vertrekt al kauwend door de poort van het Noordvak, “Ik voel het in mijn keel” horen wij ‘m roepen.

Een nieuw Parkgebouw

IN HET BEATRIXPARK

LOES LESTERHUIS

De graafmachine neemt net een hap uit de grond, wanneer ik me op de bouwplaats van het parkgebouw begeef. De week er voor heb ik kennis gemaakt met Marc van Diemen, de meewerkend-uitvoerder, en gevraagd of ik een keer langs mocht komen voor een interview. “Kom volgende week maar, want deze week moeten we storten en dan heb ik het druk”. Bij mijn binnenkomst zit Marc net in vergadering met de projectleider en een paar externen, maar hij wordt meteen vrij gemaakt voor ons gesprek.

Marc werkt sinds een jaar bij Vinkbouw Nieuwkoop. Een bouwbedrijf, dat al 80 jaar bestaat. Hij is van oorsprong timmerman en werkt al vanaf zijn 16de. Hij is uitvoerder van dit bouwproject. Er is een vast team, dat 1x per week vergadert, samengesteld uit de opzichter, de projectleider en de uitvoerder. Soms schuiven medewerkers van ingehuurde bedrijven aan die specifieke klussen doen. Begin september is Vink begonnen met de bouw. De eerste activiteit was het bouwrijp maken van de grond. Daarvoor zijn er bomen gekapt en kleine struiken geroid. Omdat de eik een beschermde boomsoort is, zijn een paar kleine eiken meegenomen. Deze jonge spruiten zijn neergezet op de werf in Buitenveldert. Bij deze eerste klus zijn geen bijzondere dingen opgedoken. Wel lag er veel zwerfvuil en er sprongen heel veel eekhoortjes rond. De planning is dat de bouw begin 2013 klaar is. Vinkbouw doet ook de terreininrichting. Er worden grasbetontegels neergelegd aan de noordkant van het gebouw en er komt een zogenaamde kuilhoek (waar je compost kan maken) aan de westkant.

Marc loopt even weg om tekeningen en een archiefmap met stukken over het bouwproces te halen. Daardoor kan ik een

Het gebouw is ontworpen door Marc Prosmán Architecten

beter beeld krijgen van het ontwerp. Het gebouw is ontworpen door Marc Prosmán architecten. Op de tekening zie ik dat de lijn van het gebouw parallel loopt aan de boog van de kinderspeelplaats. Het is geen doorsnee vierkant ontwerp, al lijkt dat wel zo in deze fase van de stort. De projectleider van het architectenbureau komt regelmatig langs om te overleggen over het verloop van de bouw. Er komt een kiosk aan de kant van de Boerenwetering, waar een versnapering kan worden gekocht door bezoekers van het kinderbadje. De kiosk heeft een houten luik en deze ochtend wordt er met een ijzerhandel overlegd over de ins en outs van de constructie van dit luik. Aan de andere kant (de westzijde) zit een mooie ruime plek voor de toezichthouder/opzichter. En dan is er een ruimte, die bestemd is voor de opslag van de Parkdienst en ook de vrijwilligers van de Artsenijhof. In totaal komen er 8 toiletten (4 openbaar, 1 openbaar gehandicapte(n) toilet en 3 voor de medewerkers van het Park), een doucheruimte en een ruimte om baby's te verschonen. Uiteindelijk

komt er aan de buitenkant van het gebouw een coating tegen graffiti.

Het dak van het gebouw wordt een vegetatiedak. Ik vraag aan Marc of dat niet veel extra onderhoud vergt. “Juist niet, want als je een gewoon dak hebt, krijg je veel werk van de vallende bladeren”. De buitenkant van het gebouw wordt opgetrokken uit Nobelwood houtdelen en bakstenen. Geen gewone bakstenen, maar Deens formaat bakstenen. Allemaal niet standaard dus. Binnen in het gebouw zit een schoonwerkbalkklaag. Daardoor kan je de balken, als je binnen in het gebouwtje staat, zien zitten.

Ik neem nog even alle fases van het bouwproces met Marc door. Over de eerste fase, die van het snoeien, hebben we het al aan het begin van het gesprek gehad. Daarna is alles in de hekken gezet, de bouwplaats-inrichting. Toen moest er asbest worden gesaneerd in het oude gebouwtje. Het verwijderen van asbest gebeurde door een door Vinkbouw ingehuurde externe partij. Daarna is de

rest van het gebouwtje gesloopt en kon worden begonnen met het heiwerk. De grond is van mooie teelt, zand met aarde, terwijl ik veen zou verwachten. De heipalen zijn 13 meter lang. Vorige week is de vloer gestort en vanmiddag wordt begonnen met het houten skelet.

Marc houdt van kleinschalig werk, want dan word je overal bij betrokken (metselen, loodgieteren, dakbedekking). Soms zit hij wel eens op een bouwplek buiten de bebouwde kom waar een standaard bouwwerk moet worden gemaakt. Dat vindt hij minder interessant. Gelukkig heeft Vinkbouw vaak leuke gebouwen: een zwembad, of een school bijvoorbeeld. Een kleine hobbel is de aan- en afvoer van spullen. Dat is in het park allemaal een beetje moeilijk, want er is weinig ruimte voor opslag. Ik klaag over de, bij regen, spekgladde stalen rijplaten, die er tot gisteren lagen. Marc is het met me eens dat die soms gevaarlijk kunnen zijn.

Ten slotte vraag ik Marc naar zijn werktijden. Hij vertrekt om 6 uur van huis, want hij moet om 6.30 uur op de bouwplek zijn. Om 9 uur wordt er ontbeten, om 11 uur een bakkie doen, om 13.00 uur eten en dan om 16.00 uur afronden. Werken in weer en wind, met regenpak aan, indien nodig. Marc straalt uit dat hij met veel plezier en toewijding aan de klus werkt. Aan het einde van het interview wordt hij door een collega om advies gevraagd over iets dat gestort moet worden met de kraan. Het is tijd dat ik vertrek, Marc zit te popelen om weer “echt” aan het werk te gaan.

Burgerinitiatief

VOOR EEN NIEUWE BRUG (VERVOLG)

ANNE-MARIKEN RAUKEMA

In de voorjaarsnieuwsbrief maakte ik gewag van mijn ervaringen om via een burgerinitiatief geld te genereren voor de bouw van een nieuwe brug of de herbouw van de vorige over de grote vijver in ons park. Intussen weet ik dat in stadsdeel Zuid nooit eerder zo'n initiatief werd genomen, vandaar dat kastje-naar-de-muur traject; men wist er kennelijk (nog) geen raad mee.

Intussen zijn we verder, in tijd en raad! Ik was gebleven in de tweede week van mei 2012. Op 24 mei had ik een vrije dag en stuurde een herinneringsmail aan mijn contactpersoon bij het Stadsdeel met de vraag hoe het met het initiatief stond. Bijna twee weken later kreeg ik een mail dat er op 30 mei een amendement voor een nieuwe brug was ingediend en aangenomen. Het was ingediend door Herman Wals (D66) raadslid en oud-voorzitter van de Vereniging Vrienden van het Beatrixpark. 'Aanleg in 2013'. Einde bericht.

Diezelfde dag kreeg ik van drie kanten en via verschillende drie kanalen ook bericht:

a) Het Parool met een berichtje in kort@parool.nl over hetzelfde goede nieuws, maar dat de brug er voor het einde van het jaar moet komen.

b) Een brief op de mat van het Stadsdeel dat ik een inspraakreactie had ingediend over het concept Bomenbeleid en de Bomenverordening in Zuid in 2012. Ik niet, pas moi, not me...

c) Een e-mail van Vereniging Zuid- en Pijpbelangen, die ik nooit eerder mijn mailadres gaf. Over hetzelfde onderwerp als b). Even terzijde: bijzonder (maar niet echt te waarderen) is dat ze alle geadresseerden in de 'aan' rubriek zetten en geen gebruik maken van bcc. Ik wil niet weten wie net als ik wat...? En zij hoeven mijn mailadres ook niet te weten, maar goed. Sympathiek voor iedereen met een groen hart, dus ga ik niet zeuren. Maar hoe kan het zijn dat ik b) en vooral c) krijg (en dan ook nog op dezelfde dag)?

Waarom krijg ik een brief (b) van het Stadsdeel, terwijl ik niet heb ingesproken? Sta ik op een 'groene lijst' van nieuwe contacten die de lokale overheid graag aan een bestaand bestand toevoegt? Dat is niet het belangrijkste.

Belangrijker is dat de brug er komt - en dan hopelijk voor Oud & Nieuw: champagneglas op de houten leuning?

Huidige situatie, zonder brug!

RELATIE MET EEN Zeemeermin

Co GERSEN

Op een dag besloot ik weer eens door het Beatrixpark te wandelen. Daar geniet ik dan altijd van de rust en de sfeer die er hangt. Hoewel nu minder mensen teruggroeten dan vroeger, wanneer je ze tegenkwam, is het park zelf niet veranderd. Het zal wel met de tijd te maken hebben, maar er heerst nog steeds een oase van rust.

Mijn wandeling begon bij de Diepenbrockstraat. Ik ging langs de Bloemenvijver en dacht eraan, hoe de leemte van de oude boogbrug binnenkort weer zou worden opgevuld. Lopend langs de speelweide en het beeld van de hond, ontmoette ik de daar aanwezige 'hondenuitlaatsociëteit'. Het is een groep mensen die zich met elkaar verbonden weet doordat zij vaak jarenlang hier een sociale gemeenschap vormen. Iedereen kent elkaar, elkaars nukken en verhalen. Samen vormen zij een hecht steeds wederkerend gezelschap, waarvan mijn vrouw en ik in de zeventiger jaren ook deel uitmaakten. Daar nemen ze de dag door, collecteren voor het dierenasiel en tonen maatschappelijke betrokkenheid voor elkaar. Het standbeeld van de hond is hiervan niet alleen het resultaat maar eigenlijk ook de getuigenis van deze groep met een rijk maar onbeschreven verleden.

Tijdens mijn wandeling hadden de wolken kennelijk afgesproken, even waterdicht te zijn. Toch hadden zij hun invloed: de gesluerde zonnestrallen die als een strijklicht over het park schenen en ieder plek zijn eigen leven gaf.

Al wandelend langs de buitenranden ging ik de brug over en kwam ik in het jongere deel. In de richting van de Vuistenheuvel zag ik het prachtige samenspel van de parkarchitectuur: water, overhangende bomen en beeldondersteunende grasvelden. Vogelgeluiden vulde dit beeld aan.

Ik liep door en kon mijn ergernis niet onderdrukken bij het zien van de verwaarloosde brug over de Boerenwetering. Al jaren blokkeert die op een armzalige wijze de toegang tot het RAI-gebied: een vleesgeworden testimonium paupertatis.

Maar het hek doorgaan naar de Artsenijhof, vormt een schril contrast met het onbehouden beeld dat de brug oproept. Je komt in een oase van rust. Ook al staan zo'n vijftien mensen met hun luisterend oor geklampt aan iemand die duidelijk vanuit een innerlijke gedrevenheid zijn plezier wil delen over deze prachtige hof. Het blijft wonderbaarlijk.

Na me uit deze rust te hebben losgerukt, kwam ik uit tegenover

de ingang van het pierenbadje. In de verte zag ik, als ingelijst door een combinatie van struiken, pad en zonnedak, plotseling de zeemeermin. De uitnodigende sfeer trof mij, waardoor ik min of meer werd verleid, de ruimte van het pierenbad te betreden.

Het is een merkwaardig gewaarwording, een mystiek gevoel dat over je komt. Wie ooit door een labyrint heeft gelopen, kent dat: een plotselinge bevrijding door in een heel andere ruimte te verkeren. Daar stond ik dan: oog in oog met de zeemeermin. Het gedempte licht van het wolkendek wierp een koele glans op haar schouders, borsten en toch wat masculiene gezichtstrekken. Het gaf een extra accent aan de sfeer.

Vroeger woonde zij in de Wielingenstraat en keek in zuidwestelijke richting. Je kwam achter haar het pierenbad binnen en keek dan in dezelfde richting. Met de verhuizing heeft zij haar blikveld verruimd, kijkt nu naar de ingang en stond plotseling tegenover mij.

Op dat moment komt een klein meisje vanuit de speeltuin naar de zeemeermin, kruipt bijna onder haar arm, kijkt omhoog en streelt haar buik. Als door een bliksemslag getroffen herken ik het. Ik zie wat het meisje ziet. Ik voel wat dat meisje voelt. De koelte van het brons, de gladheid van het oppervlak: ik ben plotseling terug bij mijn ervaring van zo'n vijftenzestig jaar geleden.

Hoeveel kinderen zullen net als ik, op dit beeld hebben geklauterd, het hebben aangeraakt en zich bewust worden zijn van het gevoel van haar koele brons? Hoeveel kinderen zullen dit nog doen? Velen denk ik en velen zullen er ook niet meer zijn.

Zo is de zeemeermin voor mij een sculptuur geworden die heden, verleden en toekomst in zich draagt - een droombeeld zoals een zeemeermin hoort te zijn. En plotseling realiseer ik mij: - Ik heb een relatie met een zeemeermin!

VAN DE Penningmeester

BARBARA VAN HELDEN

In juni van dit jaar ontvingen alle vrienden een acceptgiro voor het overmaken van de contributie. Tot nu toe hebben 853 van de 1100 leden betaald en gemiddeld maakten zij ruim € 18 over. Wij danken een ieder voor zijn of haar bijdrage, waarmee wij tweemaal per jaar deze uitgebreide nieuwsbrief kunnen uitgeven. Ook dit jaar ontvingen wij een aantal zeer royale bijdragen: 2 x € 250, 5 x €100, 1 x € 75 en 23 x € 50. De gulle gevers ontvangen persoonlijk een bedankbriefje namens het bestuur.

Mocht u de contributie nog niet voldaan hebben, wilt u dit dan zo spoedig mogelijk doen? Dan hoeven wij geen kostbare herinneringen te versturen. De makkelijkste manier van betalen is met de acceptgiro. Mocht u elektronisch of met girotel willen betalen, dan graag de naam vermelden, zoals die op de acceptgiro staat, alsmede het lidnummer.

Alvast hartelijk dank!

Ledenadministratie

BARBARA VAN HELDEN

In deze rubriek geven wij u de stand van zaken sinds onze vorige nieuwsbrief van april 2012.

Aantal leden per 20 maart 2012	1120
Nieuwe leden	24
Uit bestand verwijderd (verhuisd, overleden of anderszins)	44
Aantal leden per 26 oktober 2012	1100

Nieuwe leden sinds 20 maart 2012:

Mw J.A. Bakker, Mw J.M.M. Bouma, Mw Th.H. Dammen, Mw L.J. van der Ende, Mw H. Frik, Hr C.W. Gispen, Hr E.H. de Haan, Mw H.L.M. Hartman, Hello Zuidas, Hr T. Hogenes, Huis van de Wijk De Pijp, Huis van de Wijk Coenen/Lydia, Hr M. Key, Prof. R. de Leeuw, Mw C.J. Leons, Mw L. Olthuis, Mw Hara Papatthanassiou, Hr H. van der Pol, Mw M. Roever, Stadsdeel Zuid, hr R. van der Putten, Stadsdeel Zuid, Hr Q. Verhoog, Hr A. van der Vegt en Mw L. Bolhuis, Mw S.N. Verheus, Hr G.H. van der Werff.

DRIE Co-creatiebijeenkomsten

MET EEN MOOI RESULTAAT

ANNE-MARIKEN RAUKEMA

Op drie avonden (12 juli, 6 september en 4 oktober 2012) in de serene, ronde zaal in de kapel van het convict, konden belangstellenden, betrokkenen en omwonenden meedenken en meepraten over de invulling van het nieuwe parkdeel, dat volgens de Groen voor Rood afspraken wordt gecompenseerd voor de nieuwbouw van het SNL, Stibbe en ING op de Zuidas. De avonden werden georganiseerd door de Dienst Zuidas van de gemeente Amsterdam, omdat de omgeving van het Beatrixpark in een snel tempo verandert en het park een belangrijke schakel vormt en de omliggende gebieden verbindt. Steeds meer mensen maken van ons park gebruik, voor een wandeling, een lunch, om hun hondje uit te laten of ze fietsen erdoorheen.

De term co-creatie was nieuw voor mij. Dus raadpleegde ik Wikipedia en zie: *Co-creatie is een vorm van samenwerking, waarbij alle deelnemers invloed hebben op het proces en het resultaat van dit proces, zoals een plan, advies of product. Kenmerken van co-creatie zijn dialoog, 'common ground', enthousiasme, daadkracht en focus op resultaat. Voorwaarden voor succesvolle co-creatie zijn gelijkwaardigheid van de deelnemers, wederkerigheid, openheid en vertrouwen. Aan deze voorwaarden is het best voldaan in een gestructureerd maar creatief proces onder begeleiding van een procescoach/begeleider. Integriteit van deelnemers is vereist. Co-creatie wordt geacht goed bruikbaar te zijn voor het oplossen van complexe vraagstukken en het realiseren van veranderingen.*

Nou, complex is het wel, er moeten dingen veranderen. Een beetje sceptisch, eerlijk gezegd, was ik dus aanvankelijk wel. Want waren de deelnemers wel gelijkwaardig (bewoners, betrokkenen

versus Dienst Zuidas)? Zou er een sfeer van vertrouwen, openheid en wederkerigheid kunnen ontstaan? De gespreksleider van de drie avonden, Jacqueline van de Sande, heeft het niet makkelijk gehad. Met tamelijk harde hand, maar ook met oog en oor voor de vele vragenstellers – want het publiek was kritisch – leidde ze de bijeenkomsten. Steeds was Willemijn Gribnau van de partij, zij is projectleider Beethoven bij de gemeentelijke Dienst Zuidas. Ook Ton Muller van DRO (Dienst Ruimtelijke Ordening), verantwoordelijke voor het ontwerp van het nieuw in te vullen deel van het park, was er elke avond bij en gaf toelichtingen.

De eerste avond konden de aanwezigen aangeven wat zij belangrijk vonden en welke wensen er leefden. Die liepen uiteen van algemene functies tot gerichte invullingen. Concreet kregen die vorm in een soort collages die ter plekke in drie groepen werden gemaakt (het Beatrixpark had zich strategisch onder de drie groepen verdeeld!) en waaruit diezelfde avond gemeenschappelijke ambities kwamen: een natuurlijke invalshoek met moderne elementen, kleur- en bloemrijk, rustig, intensiever gebruik voor bepaalde plekken (bijvoorbeeld een amfitheater), steigers en/of vlonders, en geen herhaling van wat al in het huidige park aanwezig is.

Tijdens de tweede avond gaf Willemijn Gribnau een toelichting op een paar uitgangspunten die twee maanden eerder ook ter sprake waren geweest, zoals routes, bomen en wateroppervlakte. Wat betreft de routes had B&W intussen eind juli besloten het ontwerp wegonttrekking voor het fietspad aangeduid als 'Beethoven' vrij te geven om ter inzage neer te leggen. Belanghebbenden konden sinds 24 juli een zienswijze indienen. Mocht

er geen wegonttrekking komen, dan zou er een ander ontwerp moeten komen. Over de bomen werd gezegd dat bij het maken van het ontwerp zoveel mogelijk bomen zouden worden behouden. Maar ook, dat nu al duidelijk is dat bij de herinrichting van dit deel van het park wel bomen gekapt moeten worden. In het Uitvoeringsbesluit Beethoven moet 7 a 9.000 m² water worden gerealiseerd. Voor het zuidelijke deel van het park is daarvoor minimaal 6.500 m² gereserveerd. Tussen de eerste en de tweede bijeenkomst hebben Ton Muller en zijn collega's van de Dienst Ruimtelijke Ordening (DRO) gewerkt aan het verdere ontwerp van het nieuwe zuidelijk parkgedeelte, waarin de opmerkingen van de eerste bijeenkomst waren verwerkt. Ook dit keer gingen we in drie groepen uiteen – al waren er wel iets minder mensen dan begin juli – en bogen we ons over een tweede voorstel, waarin zaken als de plaatsing van prullenbakken, fietsparkeermogelijkheden, aan- en afvoer van zaken ten behoeve van kapel en convict, de demarcatielijn aan de zuidzijde (tegen de A10 aan) zodat we niet tien jaar lang tegen een lelijke rafelrand zitten aan te kijken, poging om vrijkomende grond in het park te gebruiken, wifi- en watertappunten en het beheer. Diezelfde avond werd ook nog een vrij technische toelichting gegeven op de MENZ-ring, waarbij die vier letters staan voor Masterplan Energie en Nutsvoorzieningen Zuidas, zeg maar het leidingenwerk. Ook dit keer nam Ton Muller de ideeën uit de drie groepen mee voor de laatste bijeenkomst.

Die was op donderdagavond 4 oktober, nu eens zonder soepje en sandwiches vooraf, maar met een borrel na afloop. We zien twee afbeeldingen die hoopgevend zijn voor de invulling van het zuidelijke deel

van het Beatrixpark. Muller heeft alle punten die de tweede keer zijn genoemd meegenomen in de laatste versie:

- doorzetten van de structuur en de materialen van het bestaande park in het nieuwe deel. Dat betekent dat paden en straatmeubilair aansluiten op het bestaande deel; de bruggen worden robuust en open plekken en meer dichte, bosrijke plekken wisselen elkaar af
- de fietsroute in de huidige Prinses Irenestraat voelt prettig en veilig aan door de begroeiing onder de bomen weg te halen; je kijkt dan immers zo het park in
- contrast tussen een natuurlijke sfeer en spannende, nieuwe elementen wordt gezocht
- van kapel (en convict) wordt een bijzondere plek gemaakt met een terras aan het water; nadere uitwerking zal plaatsvinden in overleg met de toekomstige exploitant. Rond kapel en convict komen heesters, bloeiende bomen en picknicktafels (noot van de redactie: de vereniging hoopt nog altijd dat alleen de kapel blijft bestaan, en dat het convict (het bakstenen gebouw) plaats maakt voor park. Dit is echter onzeker.)
- zoveel mogelijk bomen zullen worden gehandhaafd en gespaard, er komen open plekken op de stukken waar nu nog weinig bomen staan. Tegelijkertijd zullen er ook bomen moeten worden gekapt om het plan te verwezenlijken

- er komt een bescheiden amfitheater, maar niet op een open plek in het bos, want dat is te klein. Nu wordt gedacht aan een bijzonder speelelement voor de wat oudere kinderen (6-12 jaar), omdat er voor hen eigenlijk nog niets is. Misschien kan er in de toekomst een amfitheater aan de zuidwestkant van het park komen, waar al een glooiing ligt
- alle bomen, heesters en planten zijn in principe inheems; in het bestaande noordelijke deel zijn ook veel uitheemse soorten te vinden.

De aanwezigen spreken hun waardering uit voor het ontwerp, maar hebben (natuurlijk) ook nog wat aanvullingen en opmerkingen. Die gaan vooral over de breedte van fietspaden, het plaatsen van afvalbakken, verlichting van fietspaden en mogelijke sportactiviteiten, goed beheer (waaronder ook het maaien valt), hondenbeleid, fietsers door het hele park en fietsparkeermogelijkheden.

DRO gaat daarmee weer aan de slag en maakt een definitief ontwerp. Willemijn Gribnau geeft aan dat er nu een kostenraming wordt gemaakt en een beheerplan wordt opgesteld. Begin 2013 vindt een vierde bijeenkomst plaats, waar het definitieve ontwerp wordt gepresenteerd. Wilt u daar ook bij zijn, neem dan contact op met Bureau Zuidas, www.zuidas.nl, via mevrouw Bouwman.

In de afgelopen weken heeft dienst Ruimtelijke Ordening met de input van de cocreatiebijeenkomst van 6 september jl. verder gewerkt aan het ontwerp. Ton licht toe hoe hij bepaalde onderdelen heeft verwerkt en presenteert tot slot het ontwerp:

Bijen in het Beatrixpark

MIRJAM LOUISSE

In de voorjaarsnieuwsbrief 2012 kondigden we aan dat er een bijenkast zou worden geplaatst in het park, 2012 is namelijk het **jaar van de bij** en ook wij dragen graag bij aan de biodiversiteit in het park en de omgeving. Daar is de min of meer bedreigde bij toch ook voor nodig. Helaas is het dit jaar niet gelukt, maar imker Kick Woltjer hoopt volgend jaar echt een kast met een bijenvolk (waarschijnlijk uit het Nieuwe Bijenpark in Osdorp) te plaatsen. Wie weet kunnen we dan na de zomer een paar potten Beatrixparkhoning verwachten. Een van onze gewaardeerde leden is notaris, dus een eerlijke verloting onder onze leden is alvast geregeld!

IN 2013 ELKE MAAND EEN

IVN-wandeling

HENK WOLTERS

Om het 75-jarig jubileum van het park te vieren organiseert IVN-afdeling Amsterdam in 2013 elke maand een wandeling door het park onder leiding van natuurgids Henk Wolters.

In de winter, het voorjaar en de herfst gaat de aandacht vooral uit naar de bomen. In het park staan meer dan 200 soorten en elk seizoen valt daar veel interessants aan te beleven. In de **winter** gaan we kijken naar de vele coniferensoorten en verder naar silhouetten en knoppen. In het **voorjaar** naar bladontwikkeling, bloei en bestuiving en in het **najaar** naar kleuren, vruchten en zaden.

In de maanden **mei, juni, juli** en **augustus** bezoeken we de Artsenijhof met elke keer een ander programma. Er staan ca. 250 soorten medicinale planten en in deze maanden zijn die op hun best. Hoe herken je ze, waar komen ze vandaan, welke stoffen zitten er in welke delen en wat is de geneeskrachtige werking daarvan?

Alle wandelingen worden gehouden op **zondagmiddag van 14.00 tot 15.30 uur**. Steeds ongeveer in het midden van de maand:

zondag 20 januari

zondag 12 mei

zondag 15 september

zondag 17 februari

zondag 16 juni

zondag 13 oktober

zondag 17 maart

zondag 21 juli

zondag 17 november

zondag 21 april

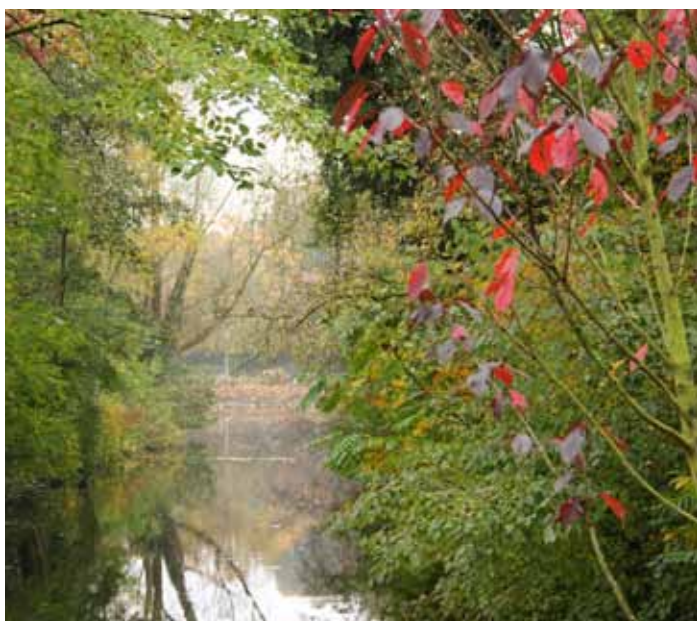
zondag 18 augustus

zondag 15 december

Vertrek vanaf de parkingang **Diepenbrockstraat** (tegenover de Herman Heijermansweg). Aanmelden is niet nodig. Gaat de wandeling onverwacht niet door, dan wordt dat vermeld op de nieuwspagina van onze site. In de Artsenijhof zijn honden, ook aangelijnd, niet toegestaan.

Kosten: een vrijwillige bijdrage voor het IVN

Info: Henk Wolters : tel. 020 664 45 06

Vereniging Vrienden

VAN HET BEATRIXPARK

Het Beatrixpark is één van de oudste moderne stadsparken van Amsterdam. Het park is grotendeels als werkverschaffingsproject aangelegd en voor publiek geopend in 1938. Door de bouw van de RAI in 1961 kwamen de eerste veranderingen, de zogenaamde plasvijver moest worden verplaatst en

werd het huidige kinderbadje.

Ten behoeve van de Floriade in 1972 in Amstelpark en Beatrixpark werd o.a. de Artsenijhof (kruidentuin) aangelegd. De uitbreiding van de RAI in het park is in 1994 gecompenseerd met een terrein langs de ringweg, de Natte vallei.

Momenteel is het park ca. 24 hectare groot. Het park is een schakel in de groene verbinding tussen de Amstelzone en het Amsterdamse Bos. In 1981 is de Vereniging Vrienden van het Beatrixpark opgericht om het park tegen uitbreidingen van de RAI te beschermen en goed beheer en onderhoud te stimuleren.

OP NAAR
de 1200

Tweemaal per jaar ontvangt u de Nieuwsbrief en u wordt uitgenodigd de jaarlijkse ledenvergadering bij te wonen

Het Beatrixpark is een kostbaar plekje groen in de stad. Maar het ligt op een eveneens kostbare plek, in economische zin.

De Vereniging Vrienden van het Beatrixpark zet zich onder meer in voor het behoud van het park. De vereniging telt nu ruim 1.100 leden. Maar we zouden graag zien dat dit aantal stijgt zodat we in de toekomst sterk zullen staan. Kent u mensen in uw omgeving die enthousiast zijn over het Beatrixpark, attendeert u ze er dan op dat zij voor € 5 lid kunnen worden. U kunt dit strookje aan hen geven. Aanmelding via de website is ook mogelijk.

WWW.VRIENDENBEATRIXPARK.NL

ONDERGETEKENDE MELDT ZICH HIERBIJ AAN ALS LID VAN DE VERENIGING VRIENDEN VAN HET BEATRIXPARK

(Hr/Mw)

naam

e-mail adres

stuur mij elektronische nieuwsberichten

ja

nee

adres

postcode & woonplaats

telefoonnummer

handtekening

Stuur dit strookje naar:

Vereniging Vrienden van het Beatrixpark t.a.v. Mw. M.J.K. Louisse, W. Pijperstraat 35, 1077 XL Amsterdam

U ontvangt dan een acceptgiro waarmee u het lidmaatschapsgeld van minimaal € 5 kunt overmaken